БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 228 (17.212). • 5 октябрь 1978 йил, пайшанба • Баҳоси 2 тийин.

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР!

● Ҳозирги қуёшли иссиқ кунларнинг ҳар бир соати ва минутидан оқилона фойдаланиб, терим суръатини тобора жадаллаштирайлик.

● Кўп машаққат чекиб, беҳисоб меҳнат ва кучгайрат сарфлаб етиштирилган «оқ олтин»имизни ёғин-сочинли кунларга қолдирмай тезроқ териб олайлик.

● Ҳар бир «зангори кема» ва теримчи юксак унум билан ишласин, хирмонга кун сайин кўпроқ пахта териб тўксин.

ЗАФАРЛАРИМИЗ — КОНСТИТУЦИЯ КУНИГА!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

КПСС Марказий Комитетида марказий министрликлар ва идоралар раҳбарларининг, иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари Раисларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда ҳосилни йиғиштириб олишни тугаллаш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари тайёрлаш ва уларни тўла-тўкис сақлаб қолишни таъминлаш юзасидан белгиланган планлар ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши масалалари кўриб чиқилди.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

Ўртоқ Брежнев шуни қайд этдики, мамлакатнинг кўпгина районларида яхши ҳосил етиштирилди. Қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базаси ўсганлиги, колхозчиларнинг, совхоз ишчиларининг фидокорона меҳнати, партия, совет ва хўжалик органларининг катта ташкилотчилик иши, шаҳарлар ва саноат марказлари меҳнаткашларининг ёрдами туфайли мамлакатнинг асосий районларида донли экинлар, картошка, сабзавот ҳосилини йиғиштириб олиш ишлари муваффақиятли тугалланмоқда, маккажўхори, шоли, қанд лавлаги, пахта, кунгабоқар ва бошқа кечки экинлар экилган майдонларда йиғим-терим ишлари кенг жабҳа бўйлаб кучайтириб юборилди.

КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми қарорларидан руҳланган қишлоқ меҳнатчилари етиштирилган жами ҳосилни нобуд қилмай уюшқоқлик билан йиғиб-териб олиш, 1978 йилда давлатга қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш юзасидан белгиланган планларни ва олинган мажбуриятларни тўла ҳамда ошириб бажариш, келгуси йил учун пухта замин яратиш ҳамда КПСС XXV съезди белгилаб берган марраларга сўзсиз эришилишини таъминлаш устида зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

Шу муносабат билан тайёрлов ташкилотлари, қайта ишлаш корхоналари, давлат савдоси ва матлубот кооперацияси системаси ходимлари олдида катта вазифалар турганлигини Л. И. Брежнев таъкидлаб ўтди. Йиғиштириб олинган ҳосилни сақлаб қолиш, уни истеъмолчига ўз вақтида етказиб бериш тўғрисида ғамхўрлик қилиш зарур. Автомобиль, темирйўл ва бошқа турдаги транспортнинг аниқ ва узлуксиз ишлаши муҳим аҳамиятга эгадир.

Хирмонларда сақланаётган донни тезроқ ташиб олишга ва уни яхши асрашга алоҳида эътибор берилиши керак, деди Л. И. Брежнев. Элеваторлар, дон омборлари, картошка, сабзавот ва бошқа маҳсулотлар сақланадиган омборлар қуриш ишини кучайтириш лозим. Маҳаллий партия, совет ва хўжалик органлари, министрликлар ва идоралар ана шу объектлар қурилишининг планлари сўзсиз бажарилиши учун ҳамма чораларни кўришлари ва энг муҳими 1979 йил учун керакли ишларни бошлаб қўйиш тўғрисида ғамхўрлик қилишлари, қишлоқ хўжалиги маҳсулотини асраш ва қайта ишлаш қувватларини ҳамма жойда оширишлари керак.

Донни элеватор ва омборларга ташиб олишни жадаллаштириш юзасидан оператив чоралар кўриш М. А. Лесечко, Г. С. Золотухин ва И. Г. Павловский ўртоқларга топширилди.

Кенгаш ишида Ю. В. Андропов, А. Н. Косигин, М. А. Суслов, М. С. Соломенцев, В. И. Долгих ўртоқлар, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Н. А. Тихонов, Н. К. Байбаков, М. А. Лесечко, Н. В. Мартинов, ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Б. Н. Пастухов, СССР министрлари, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудирлари, бошқа масъул ходимлари қатнашдилар.

ПАХТА ШТАБИ

Телефонлар: 337343 - 337604

ОБЛАСТДА БИРИНЧИ

АНДИЖОН («Совет Ўзбекистони» мухбиридан) Машҳур пахтакор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдусамад Тиллабоев раислик қилаётган Избоскан районидаги «Партия XX съезди» колхози марди майдонлари йиллик пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини Андижон областида биринчи бўлиб бажардилар. 2021 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 38 центнердан «оқ олтин» териб олинди. Тайёрланган пахтанинг 3500 тоннаси уруғликка қабул қилинди. Колхоз машинада пахта териш йиллик планини ҳам уддалади. Ялпи ҳосилнинг 3600 тоннаси бункерлардан тўкилди.

ҚАҲРАМОН БОШЛИҚ БЎЛИМ МАРРАГА ЕТДИ

Ромитан районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Муяссар Барноева бошлиқ бўлими пахтакорлари районда биринчилар қатори ғалаба рапорти беришга муваффақ бўлдилар. Муяссар Барноева бошлиқ бўлимнинг коллективи бу ғалабага эришган пайтда бўлимда бўлган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов рапортни қабул қилиб олди. Ўртоқ Ш. Р. Рашидов бўлим пахтакорларини ажойиб ғалаба билан қизғин қутлаб, уларнинг пахтадан катта хирмон кўтариш йўлида қилаётган меҳнатида муваффақиятлар тилади.

Бўлим заршунослари мавжуд 850 гектар майдонининг ҳар гектаридан 36,1 центнердан хирмон кўтаришди. Ҳосилнинг қарийб 90 проценти машиналарда териб олинди. Илғор механик-ҳайдовчи Ўролхон Алибоева ўз «зангори кема»си бункеридан 330 тонна пахта тўкди. У мавсумда 500 тонна «оқ олтин» териб беришга аҳд қилган.

Бўлим коллективи ўз имкониятларини чамалаб кўриб, ҳосилдорликни 55 центнерданга етказиш юзасидан оширилган мажбурият қабул қилишди.

МАШИНА ТЕРИМИ ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

НАМАНГАН. («Совет Ўзбекистони» мухбири). СССР Конституциясининг бир йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаётган Уйчи районидаги «Гулистон» совхозининг механизаторлари областда биринчи бўлиб машина терими планини ошириб бажардилар. Бункерлардан 1300 тонна ўрнига 2000 тоннадан кўпроқ юқори сифатли «оқ олтин» тўкилди.

БУХОРО ОБЛАСТИ. Вобкент районидаги Тельман номли колхоз меҳнаткашлари бу йил пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Хўжалик пахтазорларида йиғим-терим кун сайин авж олдирилмоқда. Бу ишда азамат механизаторлар фаоллик кўрсатишяпти. Суратда: колхознинг моҳир механизатори Карим Баротов. У ўз «зангори кема»си бункеридан ҳар куни 10-12 тоннага етказиб пахта тўкмоқда. Мавсумда 200 тонна «оқ олтин» териб бериш мажбуриятини олган.

А. Тўраев фотоси.

НАВБАТ — МАЖБУРИЯТГА

Кеча Ромитан районидаги Нариманов номли колхоз пахтакорлари йиллик планни бажардилар. Давлатга 4500 тонна «оқ олтин», шу жумладан 2400 тонна уруғлик пахта сотилди. Машина терими плани шу кунгача 71 процент адо этилди.

Ипатоволиклар методи ҳосил йиғим-теримини намунали ташкил этишда катта роль ўйнади. Хўжаликда иккита терим-транспорт отряди ташкил этилган. Механизаторлар ҳар куни хирмонга йиллик планнинг 4,5—5 проценти миқдорида пахта териб тўкишга муваффақ бўлмоқдалар.

Ленин орденли И. Турсунов, шунингдек Р. Нарзиев, Ш. Шукуров, Т. Тошев, А. Ҳожиев, Д. Ҳайитов, И. Турсунов, И. Шарипов, Ж. Аслонов, З. Ҳакимов, Д. Нарзиевлар бошлиқ бригадаларнинг коллективлари планнинг бажарилишига муносиб ҳисса қўшдилар. Бу бригадаларда ҳозирнинг ўзидаёқ ҳар гектар ердан 35—40 центнердан пахта териб олинди ва ҳосилдорликни 50—60 центнерга етказиш мўлжалланмоқда.

Колхоз аъзолари ўз имкониятларини чамалаб кўриб, давлатга яна 2000 тонна пахта сотиш ва ялпи ҳосилни 6500 тоннага, ҳосилдорликни эса 47,3 центнерга етказиш мажбуриятини олишди.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Дўстлик районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» совхозининг коллективи СССР Конституциясининг бир йиллиги арафасида меҳнат ғалабасига эришди. Пахта териш ва давлатга сотиш плани етти иш кунида бажарилди. Бутун ҳосил машиналарда териб олинди.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг бошқа турларини етиштириш ва давлатга сотиш мажбуриятлари ҳам муддатидан барвақт адо этилди. Давлатга сабзавот сотиш плани 155 процент, узум сотиш плани 290 процент, мева сотиш плани 147 процент бажарилди.

5 700 000 ТОННА „ОҚ ОЛТИН" УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 4 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён (умумий тайёрланадиган пахтага нисбатан процент ҳисобида).

Бухоро	2,89	67,42	3,56	54,83
Наманган	2,90	62,93	3,60	52,70
Фарғона	2,56	61,20	3,15	41,76
Андижон	2,73	59,13	3,73	54,70
Қашқадарё	2,92	51,41	2,78	39,03
Сурхондарё	2,51	51,09	2,97	46,18
Тошкент	3,42	39,56	3,35	36,11
Жиззах	3,54	24,85	4,15	27,52
Самарқанд	2,91	22,43	3,11	17,47
Хоразм	1,97	17,42	1,38	6,90
Сирдарё	2,80	14,97	3,13	15,74
ҚҚАССР	1,34	9,89	0,78	2,20
Республика бўйича	2,72	42,78	3,03	33,79
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Бухоро	2,38	47,38		
Наманган	2,39	43,96		
Сурхондарё	2,18	29,90		
Қашқадарё	1,43	21,18		
Республика бўйича	2,00	29,45		

СССР КОНСТИТУЦИЯСИГА БАҒИШЛАНАДИ

Ўзбекистон пойтахти меҳнат коллективларининг вакиллари, пропагандистлар, олимлар, олий ўқув юртлари, техникумлар ва мактабларнинг ўқитувчилари, республика министрликлари ва идораларининг ходимлари 4 октябрь куни В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалига келдилар. Улар СССР янги Конституцияси қабул қилинган куннинг бир йиллигига бағишланган республика илмий-назарий конференциясида иштирок этдилар. Конференция Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пропаганда ва агитация бўлими, Тошкент шаҳар партия комитети, Ўзбекистон ССР «Билим» жамияти, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг И. М. Мўминов номли фалсафа ва ҳуқуқ институти томонидан чақирилди.

«СССР Конституцияси яшамоқда, амал қилмоқда ва ишламоқда», «Ўзбекистон ССР Конституцияси ва социалистик қонунчиликнинг янада такомиллаштирилиши», «Янги Конституция социалистик жамиятни маънавий ривожлантириш тўғрисида», «КПСС — совет жамияти сиёсий системасининг ўзаги», «Социалистик демократиянинг кенгайтирилганлиги — СССР янги Конституциясининг асосий хусусиятидир», «СССР ташқи сиёсатининг Конституциядаги принциплари», «Янги Совет Конституциясининг тарихий аҳамияти» мавзуидаги докладлар тингланди.

Республиканинг партия ходимлари, давлат ва жамоат арбоблари, таниқли олимлар доклад қилдилар.

(ЎзТАГ).

ЮКСАК МАРРАНИ КЎЗЛАБ

КПСС XXV съезди ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди қарорларини ҳаётга изчиллик билан татбиқ этиб бораётган совхозимиз деҳқонлари улкан ғалабаларни қўлга киритмоқдалар. Ўтган йил хўжалигимиз бўйича 3910 гектар ерда пахта етиштирилди. Шундан 1900 гектарини ипак пахта ташкил этди. Ипак пахтанинг ҳар гектаридан ўртача 30 центнердан хирмон кўтарилди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдусаттор Қурбонов бошқарувчилик қилаётган бўлим азаматлари мавжуд 515 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 38 центнердан ипак пахта етиштиришга муваффақ бўлишди. Устоз пахтакор Ҳошим Камолов бошқараётган бўлим деҳқонлари бундан ҳам юқори натижага эришдилар. Улар 557 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 39 центнердан ипак пахта йиғиштириб олишди. Асрор Маматраҳимов, Жонқобил Очилдиев, Асадулла Содиқов бошлиқ бригадаларда гектаридан 48—55 центнердан ипак пахта йиғиб-териб олишга муяссар бўлинди.

Бу йил ипак пахта майдонлари янада кенгайтирилди. Хўжалигимиздаги 71 та пахтачилик бригадасининг 37 таси ипак пахта етиштиришга ихтисослаштирилган. Совхоз бўйича 2 минг гектар майдоннинг ҳар гектаридан давлатга пландаги 30 центнер ўрнига 35 центнердан ипак пахта етказиб бериш мажбурияти қабул қилинган.

Совхозимиз пахтазорларида терим суръати кун сайин авж олдирилмоқда. Азамат механизаторларимиз ялпи ҳосилнинг 85 процентини машиналар бункеридан тўкишга қарор қилганлар. Терим ипатоволиклар методи асосида уюшқоқлик билан ўтказилаётир. Биз пахта сифатининг юқори бўлишига алоҳида эътибор бераётирмиз. Ҳамкасбим Хўжамқул Рустамов ўз агрегати билан ҳар куни 22-25 тоннадан пахта териб беришга муваффақ бўлаётир. Унинг шу кунгача терган пахтаси 300 тоннадан ошиб кетди. Ўзим эса ҳар куни терим машинаси бункеридан 28-30 тоннадан сара пахта тўкишга муваффақ бўлаётирман. Ҳозиргача терган пахтам 350 тоннадан ошди.

Совхозимиз меҳнаткашлари зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини, албатта, шараф билан бажарадилар. Бу ишга ўзимнинг муносиб ҳиссамни қўшишга, мавсумда бункердан 500 тонна пахта тўкишга астойдил бел боғлаганман.

Холмўмин САФАРОВ,
Сурхондарё область, Ленин йўли районидаги Будённий номли совхоз механизатори.

ЧЎЛҚУВАРЛАР ЗАФАРИ

КУШКУПИР. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Районидаги Калинин номли колхозининг биринчи ва иккинчи даражали Шуҳрат ордени кавалери Ҳасанбой Оллоберганов бошлиқ комплекс механизациялашган бригадаси областда биринчи бўлиб маррага етди. 42 гектар ернинг ҳар гектаридан дастлабки теримдаёқ 25 центнердан «оқ олтин» йиғиб олинди. Механик-ҳайдовчилардан Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Пошшажон Хуббиева ва унинг мусобақадоши Қуронбой Маткаримов машиналар бункеридан икки кунда 25 тоннадан дурдона тўкдилар. Бригадада ҳосилдорликни 40 центнерга етказишга аҳд қилинди. Ф. ЗОҲИДОВ.

«САЛЮТ-6» — «СОЮЗ-31»:

УЧИШ ПРОГРАММАГА МУВОФИҚ ДАВОМ ЭТМОҚДА

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 4 октябрь (ТАСС). Владимир Коваленок билан Александр Иванченков Ер атрофи орбитасида бир юз ўн бир кундан буён ишламоқдалар.

Бугун «Салют-6» — «Союз-31» орбитал илмий-тадқиқот комплекси ичида техникавий ҳужжатлар билан ишлаш, станциядаги ускуналарни инвентаризация қилиш, жисмоний машқлар билан шуғулланиш режалаштирилган.

Куннинг биринчи ярмида комплекс мамлакатимизнинг жанубий районлари устидан учиб ўтаётган вақтда экипаж атроф муҳитни ўрганиш программаси асосида Ер юзини бир неча марта кузатиб, фотосуратга олди. Космонавтлар телевизион сеанс чоғида ана шу тадқиқотлар ҳақида гапириб бердилар.

«Кристалл» қурилмасида олиб борилган навбатдаги технологик эксперимент ниҳоясига етди. Космик материалшунослик кенг программаси доирасида ярим ўтказгич модданинг яна бир монокристали — қўрғошин теллуриди ҳосил қилинди.

Кеча космонавтлар комплекс медицина текширишларини ўтказдилар. Экипаж докладларига ва медицина текширишларининг натижаларига кўра, Владимир Коваленок билан Александр Иванченковнинг сиҳат-саломатлиги дуруст ва улар ўзларини яхши ҳис этмоқдалар. Командир қон томирининг уриши минутига 72 марта, борт-инженер қон томирининг уриши эса минутига 70 марта. командирнинг қон босими симоб устунининг 120 ва 75 миллиметрига, борт-инженернинг қон босими эса симоб устунининг 125 ва 70 миллиметрига баробар.

Орбитал илмий-тадқиқот комплексининг парвози давом этмоқда.

«ПРОГРЕСС-4» УЧМОҚДА

«Салют-6» — «Союз» орбитал илмий-тадқиқот комплексининг узоқ вақт ишлашини таъминлаш программасига мувофиқ 1978 йил 4 октябрь куни Москва вақти билан соат 2 дан 9 минут ўтганда Совет Иттифоқида «Прогресс-4» автомат юк транспорт кемаси учирилди.

«Прогресс-4» кемасини учиришдан мақсад:

— «Салют-6» станциясига двигатель установкаси учун ёнилғи ва турли юкларни элтиб беришдан;

— автомат юк кемаси борт системалари конструкция элементларини ва асбоб-ускуналарини янада пишиқтиришдан иборатдир.

«Прогресс-4» транспорт кемаси параметрлари қуйидагича бўлган орбитага чиқариб қўйилди:

— Ер юзидан максимал олислиги 266 километр;

— Ер юзидан минимал олислиги 191 километр;

— Айланиш даври 88,8 минут;

— Орбитасининг оғиши 51,7 градус.

Телеметрик ахборот маълумотларига кўра, «Прогресс-4» кемасининг барча системалари нормал ишламоқда.

(ТАСС).

МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИГА — ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети давлатга мева ва сабзавот маҳсулотлари сотиш юзасидан областлар, районлар, колхозлар ва совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1978 йил 1 октябргача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Самарқанд областига (область партия комитетининг секретари ўртоқ Раҳимов, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Ҳамроқулов, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Номозов, область қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ва сифати бўйича бош давлат инспектори ўртоқ Иброҳимов, область матлубот союзи правлениесининг раиси ўртоқ Бобохўжаев). Бу область давлатга барча турдаги сабзавот сотиш планини 98,5 процент, картошка сотиш планини 95 процент, полиз экинлари маҳсулоти сотиш планини 110 процент, хўл мева сотиш планини 128,8 процент, узум сотиш планини 109,9 процент бажарган ва сентябрь ойида сабзавот тайёрлашни йиллик планга нисбатан 51,3 процент, картошка тайёрлашни 44,6 процент, полиз экинлари тайёрлашни 55 процент, хўл мева тайёрлашни 27,7 процент, узум тайёрлашни 95,7 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Наманган областидан олиб берилади;

Тошкент областининг **ихтисослашган Оҳангарон районига** (район партия комитетининг секретари ўртоқ Савилов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Қосимов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Пак, район қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини харид қилиш ва сифати бўйича бош давлат инспектори ўртоқ Йўлдошев, район матлубот союзи правлениесининг раиси ўртоқ Икромова). Бу район давлатга барча турдаги сабзавот сотиш планини 100,1 процент, картошка сотиш планини 75 процент, полиз экинлари маҳсулоти сотиш планини 132,8 процент, хўл мева сотиш планини 117 процент, узум сотиш планини 100 процент бажарган ва сентябрь ойида сабзавот тайёрлашни йиллик планга нисбатан 52 процент, картошка тайёрлашни 17 процент, полиз экинлари тайёрлашни 100 процент, хўл мева тайёрлашни 12 процент, узум тайёрлашни 91 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Самарқанд областининг Самарқанд районидан олиб берилади;

Қорақалпоғистон АССРнинг **Қўнғирот районига** (район партия комитетининг секретари ўртоқ Абдиров, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Матчонова, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Рамбергенов, район қишлоқ хўжалиги маҳсулотини харид қилиш ва сифати бўйича бош давлат инспектори ўртоқ Ўтибоев, район матлубот союзи правлениесининг раиси ўртоқ Ан). Бу район давлатга барча турдаги сабзавот сотиш планини 89,4 процент, полиз экинлари маҳсулоти сотиш планини 96,5 процент, хўл мева сотиш планини 234 процент, узум сотиш планини 102,5 процент бажарган ва сентябрь ойида сабзавот тайёрлашни йиллик планга нисбатан 57,3 процент, полиз экинлари тайёрлашни 96,4 процент, хўл мева тайёрлашни 64 процент, узум тайёрлашни 102,5 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Наманган областининг Поп районидан олиб берилади;

Андижон область **Москва районидаги «Қизил Юлдуз» колхозига** (колхоз правлениесининг раиси ўртоқ Жўраева, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Турдиалиев). Бу колхоз давлатга барча турдаги сабзавот сотиш планини 110,2 процент, хўл мева сотиш планини 120 процент, узум сотиш планини 100 процент бажарган ва сентябрь ойида сабзавот тайёрлашни йиллик планга нисбатан 36 процент, хўл мева тайёрлашни 120 процент ва узум тайёрлашни 100 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Жиззах область, Жиззах районидаги «Москва» колхозидан олиб берилади;

Наманган область, **Янгиқўрғон районидаги ихтисослашган «Ленинизм» совхозига** (совхоз директори ўртоқ Умурзоқов, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Муродов, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ Ҳабибуллаев). Бу совхоз давлатга барча турдаги сабзавот сотиш планини 100,1 процент, картошка сотиш планини 158,5 процент, хўл мева сотиш планини 156,8 процент, узум сотиш планини 121,4 процент бажарган ва сентябрь ойида сабзавот тайёрлашни йиллик планга нисбатан 50,4 процент, картошка тайёрлашни 20 процент, хўл мева тайёрлашни 46,1 процент, узум тайёрлашни 121,4 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Самарқанд область, Булунғур районидаги «Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллиги» совхозидан олиб берилади;

Қашқадарё область, **Китоб районидаги «Зарафшон» совхозига** (совхоз директори ўртоқ Сирожов, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Пиримов, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ Очилов). Бу совхоз давлатга барча турдаги сабзавот сотиш планини 247,7 процент, полиз экинлари маҳсулоти сотиш планини 102,7 процент, картошка сотиш планини 176 процент, хўл мева сотиш планини 107 процент, узум сотиш планини 107 процент бажарган ва сентябрь ойида сабзавот тайёрлашни йиллик планга нисбатан 75,7 процент, полиз экинлари тайёрлашни 62,3 процент ва узум тайёрлашни 89,4 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Қашқадарё область Қамаши районидаги «Гулистон» совхозидан олиб берилади.

ЛЕНИН МУКОФОТИ ВА СССР ДАВЛАТ МУКОФОТЛАРИ КОМИТЕТИДА

4 октябрь куни Москвада СССР Министрлар Совети ҳузуридаги адабиёт, санъат ва архитектура соҳасида Ленин мукофоти ва СССР давлат мукофотлари комитетининг сессияси очилди.

Сессияда 1978 йилги СССР давлат мукофотларини бериш конкурсида қатнашиш учун танлаб олинган асарлар ва уларнинг жамоатчилик томонидан муҳокама этилиши якунлари кўриб чиқилади. (ТАСС).

САККИЗ ЙЎЛДОШ УЧИРИЛДИ

1978 йил 4 октябрь куни Совет Иттифоқида Ернинг сунъий йўлдошлари — «Космос-1034», «Космос-1035», «Космос-1036», «Космос-1037», «Космос-1038», «Космос-1039», «Космос-1040», «Космос-1041» учирилди. Саккиз йўлдошнинг ҳаммаси бир учирувчи ракета билан орбитага чиқарилди.

Йўлдошларга ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координация-ҳисоблаш маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

(ТАСС).

УЛҒАЙИШ ЙИЛЛАРИ

Шу кунларда мамлакатимиз ички ишлар органлари ходимлари ўзларининг илғор отрядлари — жиноят қидирувнинг 60 йиллигини нишонламоқдалар. Совет милициясининг бу шонли авлодининг бутун тарихи, бутун амалий фаолияти Совет давлати тарихидан ажралмасдир.

Улуғ Октябрнинг ғалабасидан сўнг ёш ишчи-деҳқон давлати олдида жиддий вазифалар турарди. Пролетар революцияси ғалабаларининг тақдири бу вазифаларни ҳал этишга боғлиқ эди. Шу ҳаяжонли кунларда ВЧК, халқ судлари, милиция ва жиноят қидирув органлари ташкил этилди. Улар ағдариб ташланган эксплуататор синфларга қарши курашда революциянинг ханжари бўлиб хизмат қилдилар.

Тартибот соқчиларининг дастлабки отрядларини ташкил этишда Коммунистик партиянинг кўзга кўринган арбобларидан Ф. Э. Дзержинский, М. В. Фрунзе, М. И. Калинин, ички ишлар халқ комиссари Г. И. Петровский ва улуғ Лениннинг бошқа сафдошлари иштирок этдилар. 1918 йил 5 октябрь жиноят қидирувнинг туғилган куни ҳисобланади. Чунки шу куни Россия Федерацияси Ички ишлар халқ комиссарлиги коллегияси жиноят қидирув бўлимини ташкил этиш тўғрисидаги Низомни қабул қилган эди. Бу вақтгача жиноят қидирув органларининг ягона системаси йўқ эди. Баъзи шаҳарлардаги бу органлар марказлашмаган бўлиб, Советлар раҳбарлигида иш олиб борарди.

1919 йил апрель ойида Туркистон АССР Ички ишлар халқ комиссарлиги составида республика милицияси фаолиятига раҳбарлик қилиш бўйича бош бошқарма ташкил этилди. Унга 1904 йилдан большевиклар партияси аъзоси Ф. Я. Цируль бошлиқ қилиб тайинланди. 1919 йил июлида Туркистон Республикасида жиноят қидирувни ташкил этиш тўғрисида Низом нашр этилди. Унда бош милиция қошида жиноят қидирув марказий бошқармасини жойларда, барча йирик аҳоли пунктларида эса жиноят қидирув бўлимларини ташкил этиш кўзда тутилган эди. 1919 йил августида Ўзбекистоннинг йирик шаҳарлари Тошкент, Самарқанд, Қўқон, Наманган, Андижонда жиноят қидирув бўлимлари ишлай бошлади.

Революция бўронларида туғилган совет жиноят қидируви ёш социалистик давлатда жамоат тартибини сақлашда энг жанговар хизмат органи бўлди. Кейинги йилларда жиноят қидирув органлари Туркистон милицияси билан бирга ер-сув ислоҳоти ўтказишда, қулоқлар, бойлар ва руҳонийлар қаршилигини бостиришда фаол иштирок этди. Янги иқтисодий сиёсат даврида контрабандага қарши курашда катта иш олиб борди. Шу вақтда жиноят қидирув ходимлари РСФСР НКВД марказий қидирув ходимлари билан ҳамкорликда Конеевский бошчилигидаги босқинчилар тўдасини қуролсизлантиришда қатнашдилар.

Ўзбекистонда коллективлаштириш давридаги дастлабки қийинчиликлардан фойдаланган босмачилар янада жонландилар. Қизил Армия қисмлари, чегарачилар, давлат сиёсий бошқармаси қўшинлари ва кўнгилли милиция бўлинмалари билан бир қаторда жиноят қидирув аппарати ходимлари ҳам уларга қарши қуролли кураш олиб бордилар.

Ўша вақтда жиноят қидирув органлари жиноятларга қарши курашда профилактика ишларига биринчи галда ўсмирлар орасида профилактика ишлари олиб боришга алоҳида эътибор берарди. Гражданлар уруши йилларида Ф. Э. Дзержинский болалар қаровсизлигига қарши кураш ташаббускори ва ташкилотчиси бўлди. У фавқулодда комиссия аппаратини ва мамлакатимиз жиноят қидирув органлари фаолиятини ана шу ишга сафарбар этди. Кўрилган чоралар туфайли минглаб ўсмирлар ҳаётда тўғри йўлга тушиб олдилар.

Улуғ Ватан уруши жанг майдонларида жиноят қидирув ходимларидан минглаб кишилар ўз номларини шон-шуҳратга буркадилар. Уларнинг кўпчилиги ҳаракатдаги армия сафларига, партизанлар отрядларига, халқ лашкарларига келиб қўшилиб, зўр мардлик ва жасорат кўрсатдилар. Душман ичкарисида муҳим разведка ишларини бажардилар.

Милиция ходимларининг кўплари урушга кетган бўлсалар ҳам, жиноятларга қарши кураш сусаймади. Жиноят қидирув ходимлари уруш келтириб чиқарган жиноятларга қарши кураш олиб бордилар.

Улуғ Ватан уруши ғалаба билан тугагандан сўнг қалб амри билан, партия ва комсомол ташкилотлари йўлланмаси билан жиноят қидирув аппаратига собиқ жангчилар, фронт орқасида фидокорона меҳнат қилган меҳнаткашлар келиб қўшилдилар. Жиноятларга қарши кураш усталарининг ўчмас номи ҳамон хотирамизда сақланмоқда. Жиноят қидирув раҳбарлари ва унинг актив ходимларининг номини биз бугун ҳурмат билан тилга олмоқдамиз. И. Дементьев, И. М. Билибин, Н. Ф. Брамник, Д. С. Лисичкин, Ш. Ш. Разумний, М. Аҳмедов, А. Н. Сюганов, А. А. Туманов, В. М. Тютерев, Г. О. Ропский, П. Ф. Юрков, М. М. Тазбин, М. А. Валиков, Х. Ёқубов, Ф. Ёқубова, М. А. Корнилов ва бошқалар ана шулар жумласидандир.

Ҳозирги кунда жиноят қидирув ходимлари олий ва ўрта маълумотли мутахассислар, ўз касбининг усталари бўлган юристлар, педагоглар, инженерлардир. Энг замонавий техника, автомобиль, мотоцикллар, химия ва электрон асбоблар билан таъминланган ва замонавий билимлар билан қуролланган жиноят қидирув ходимлари ички ишларнинг бошқа хизмат органлари билан ҳамкорликда жиноятларга қарши курашда юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Уларнинг кўпчилиги бу ишда юксак маҳорат, мардлик ва жасорат кўрсатмоқдалар. Андижон область жиноят қидирув бошлиғи А. В. Васильев, В. И. Селиверстов, К. Тошматов, В. Банделет, И. Гришенко, Ю. Аганов, А. Ашурматов, В. Мустафоев, А. Бозорбоев, В. Шиманский ва бошқалар ана шулар жумласидандир.

1972 йилда бўлган воқеа ҳалигача кўпчиликнинг ёдида бор. Жиноятчи Хачиян иккита шериги билан машинага ҳужум қилиб, икки инкассаторни ўлдириб, катта миқдордаги пулни ўғирлаганлар. Қидирув бир ой давом этди. Ички ишларнинг турли хизмат органлари билан ҳамкорликда техника воситаларидан кенг фойдаланиш, қидирувга жамоатчиликни жалб этиш туфайли, жиноят қидирув ходимларининг моҳирлиги натижасида жиноятчиларнинг изи топилди ва улар қўлга олинди.

Ўзбекистон жиноят қидируви кейинги йилларда партия XXV съезди қарорларини амалга ошириш учун кураша бориб, жиноятларга қарши курашни янада жонлантирди ва бу соҳада бирмунча ютуқларга эришди. Бир неча йилдан буён жиноятларнинг камайиши ва уларни очиш бўйича иттифоқимизда олдинги ўринлардан бирида турибди.

Биз жиноятларни очибгина қолмасдан, уларнинг олдини олишга ҳаракат ҳам қиламиз. Профилактика — ҳозирги кунда ички ишлар органларининг асосий вазифаларидан биридир. Бу КПСС XXIV ва XXV съездлари қарорларида ва янги Конституцияда, партия ва ҳукуматимизнинг кейинги қарорларида алоҳида кўрсатиб ўтилган. Биз бу вазифани бажармоқдамиз.

Ўзбекистон жиноят қидирув ходимларининг ҳозирги авлоди ўз ўтмишдошларининг тажриба ва билимлари, маҳоратларини эгаллаш билан бирга уларни янада такомиллаштирмоқдалар. Ўзларининг бутун куч ва билимларини она-Ватанимиз ва халқимизга садоқат билан хизмат этишга сафарбар этмоқдалар.

Ж. ЖАМОЛОВ,
Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги жиноят қидирув бошқармаси бошлиғи.

КПСС РЕЗОЛЮЦИЯЛАР ВА ҚАРОРЛАРДА

«Совет Иттифоқи Коммунистик партияси съездлар, конференциялар ҳамда Марказий Комитет Пленумларининг резолюциялари ва қарорларида» ҳужжатлар тўпламининг ўн иккинчи томи (саккизинчи, тўлдирилган нашри) босмадан чиқди.

Бу том партиянинг 1975 йил апрелидан 1977 йил декабригача бўлган даврдаги энг муҳим ҳужжатларини ўз ичига олган.

Нашрга ёзилган сўзбошида таъкидланадики, эълон қилинган ҳужжатлар совет жамиятининг раҳбар ва раҳнамо кучи бўлмиш Коммунистик партиянинг ролини ҳар томонлама ифодалайди, унинг кўп қиррали самарали фаолиятини кўрсатиб беради. Бу ҳужжатлар шуни кўрсатадики, КПСС Марказий Комитети XXV съезд белгилаган йўлни амалга ошира бориб, мамлакатни иқтисодий ва маданий ривожлантиришга оид ҳамда ташқи сиёсатга оид етилган масалаларни ўз вақтида изчиллик билан ҳал этмоқда.

Бу том КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институти томонидан К. У. Черненко билан А. Г. Егоров умумий таҳрири остида нашрга тайёрланган.

Китоб Сиёсий адабиёт нашриётида босиб чиқарилган.

СССР КОНСТИТУЦИЯСИ КУНИ ОЛДИДАН

БИЗ ШУНДАЙ ХАЛҚМИЗ

ПУБЛИЦИСТ ЎЙЛАРИ

Шофёр Дўмажон Муллажонов шу куни рейсга чиқолмади. Машинаси бузилиб қолганлигини айтгани автобаза директорининг ёнига борди.

— Машинамнинг моторини ремонт қилишга тўғри келади...

— Нима? Нима дединг?
— Машинам...

Директор унинг гапини бўлди:

— Сенинг машинанг эмас! Бу ерда сенинг машинанг йўқ!

Шундай дедию, у автомобиллар тизилишиб чиқаётган дарвоза сари юриб кетди. Дўмажон турган жойида қотиб қолди. Кечқурун шу ҳақда гапириб берганида, мен унинг бутун вужуди ларзага келганини, ўзини босолмай титраётганини сезиб турардим: «Қандай қилиб, менинг машинам бўлмасин!? Ахир, у менга бириктириб қўйилган-ку? «Давлат — бизники», — деймиз. Шундай бўлгач, давлат мулки бўлган шу машина бизники, меники. Мен уни ардоқлашим, ҳамиша авайлашим керак эмасми? Шалоғини чиқариб, бузиб ташлашим керакми? Ана, қанчадан-қанча янги машиналар бузилиб ётибди. Баъзиларида завод бўёғининг ҳиди шундайгина сезилиб турибди. Лекин мен бундай қилолмайман...».

Мен китоб жавонидан Н. К. Крупская асарини олиб, қоғоз солиб қўйилган саҳифасини очдим. Ўқий бошладим: «Ўз уйларида кечаси электрни ўчиришади-ю, идораларда кечаси электрни ўчиришни доим эсдан чиқаришади. Кутубхоналардан китоб олишади-ю, лекин қайтариб беришмайди. Ётоқхоналар ифлос тутилади, ундаги жиҳозлар синиб, абжағи чиқиб ётади».

— Ана, ана, кўрдингизми?— Дўмажоннинг чеҳраси ёришди. Ўзининг гумонларига, иккиланишларига барҳам беришда мадад топгандек, китобни қўлига олди. — Чунки булар — давлатники: уни тежамаслик, авайламаслик мумкин. Шундайми!?... Эҳ...

—Эсингдами, ёзда шаҳар бозорини айланганимиз? — сўрадим Дўмажондан. — Сарҳил помидорлар, курак бодрингу ял-ял узум бошларини кўриб қувонгандиқ. Бозор ичидаги сабзавот дўконининг пештахталарида эса буришиб, қурқшаб кетган, эзилиб суви оққан сабзавотларни кўриб ранжигандик. Яқинда районга чиқдим. Колхозчилардан уч-тўрт киши билан суҳбатлашдим. Ўша воқеани гапирсам, бир-бирларига қараб кулишди. «Ерни белгили олиб, меҳнатни қилганимиздан кейин, сарҳилини еб, сарҳилини сотамиз-да», — деди улардан бири айёрона кулиб. Тушунмадим. Буни пайқаб, ҳалиги йигит: «Мана мен карамни экиб қўйдим. Қарқара бўлиб ўсяпти. Эрта-индин, қозон ҳам мой, чўмич ҳам, оғайни!»—деди. Лол қолдим. «План-чи? План?» «Э, болалигинг қолмабди-да... План ҳам юз бўлиб, ундан ҳам ошади. Бунинг ҳам эви бор». «Правление, бригадир ҳеч нима демайдими?», «Нима дерди, — энди суҳбатдошим ҳайрон бўлди. — Нима дерди? Ер — меникими? Меники! Кетмон — меникими? Меники! Етилгач, пунктга ҳам топширамиз».

Ҳайрон бўлиб турганимни кўриб, даврадаги кекса деҳқонлардан бири — Қаюм Азимов ҳалиги йигитга шундай деди:

— Нега нуқул: «меники», «меники»— деб шанғиллайсан. Тўғри, колхоз ҳам ўзимизники, ер ҳам. Яъни, меники, сеники, уники. Ҳаммамизники. Лекин буларнинг маъноси сен тушунганчалик саёз, юзаки гап эмас. Колхоз ерини мен ҳам ўз ерим дейман. Қанчалик мўл ҳосил ундирсак, колхозимиз бақувват, меҳнат ҳақимиз мўмай, турмушимиз тўкин. Аммо сенга ўхшаган айрим юлғичлар, мол-мулкка ҳирс қўйган шахс номусини, нафсониятини ютади.

Яқинда бир гап эшитдим. Жияним гапириб берди. Янги бўлган бошлиқ иш кабинетларини айланиб юриб, хизматчиларнинг умумий хонасидаги биллур қандилга назар солибди. Уч-тўрт кун ўтгач, уни олдириб, оддий лампочкалар қўйдирибди. Боласининг туғилган кунида уйига боришса, меҳмонхонасида ўша қандил осиғлиқ эмиш! У ҳам сенга ўхшаб, «меники» дейдиганлар тоифасидан, акаси.

Қаюм ака охири шундай деди:

— Мана шу кўчани, анави клубни, бу боғ-роғларни ўзимники деб биламан. Ўзим қон тўккан, жанг қилганим Волокаламск тош йўлини ҳам, Смоленск вокзал майдонини ҳам, қолаверса, Гданск портию тахта сол ясаб, ўқ остида сузиб ўтганим Одерни ҳам ўзимники деб тушунаман.

Меники!
Бизники!

Бу сўзлар қадим-қадимлардан одамларни бир-биридан ажратиб, бир-бирининг ўртасига раҳна солиб, бир-бирига душман қилиб келарди. Катта ер эгалари: «Ер — меники. Шундай бўлгандан кейин хоҳлаганимни қиламан...» — деб дағдаға қилишарди. Ҳозир бизда йирик-йирик колхозлар бор. Халқимиз уларни ифтихор билан: «Бизнинг колхоз!» — дейди. Корхоналар ҳам ўтмишда якка-ёлғиз боёнларга қарарди. Ишчилар энди: «Менинг дастгоҳим», «Менинг цехим», «Бизнинг фабрикамиз», «Бизнинг заводимиз», «Бизнинг комбинатимиз» деб гапиришади. Бу сўзларда қанчалик чуқур ифтиҳор туйғуси мужассамлигини бир ўйлаб кўринг-а! Ўзини жамият бойликларига, жамият ишига мансубликда бахтиёр деб билиш замондошларимизнинг фазилатига айланган. Ўзбекистон ССР янги Конституциясида халқимиз дунёқарашида рўй берган ана шу ўзгаришлар ўзининг мукаммал ифодасини топган. Совет ҳокимияти йилларида Коммунистик партия раҳбарлигида республикамизда туб социал ўзгартишлар амалга оширилди. Янгича ижтимоий муносабатлар қарор топди. Хусусий мулкчилик қобиғини ёриб чиқиб, халқимиз ўзини диёримизнинг тенг ҳуқуқли хўжайини деб ҳис қилмоқда. Ана шу ҳиссиёт коммунистик қурилишда бизга куч-қудрат бағишламоқда. Ана шу ҳиссиёт туфайли биз мислсиз жасорат кўрсатишга, ўз шахсий ҳаётимизни таҳликага солиб бўлса ҳам, ўзгаларнинг бахтини, саломатлигини ҳимоя қилишга шай туриш учун ўзимизда куч-қувват топамиз.

«Хизмат бурчини ўтаётганида қаҳрамонларча ҳалок бўлди». Ҳарбий хизматга чақирилув варақасидаги ана шу сўзларни ҳеч ким ҳаяжонсиз ўқий олмайди. Бугун замондошларимиз учун жасорат намунаси бўлиб қолган бу йигит Фарғонада, Охунбобоев районида туғилиб ўсди. 43-мактабда ўқиди. Ҳарбий хизматни ўташга отланди. Катта бир шаҳар яқинида хизмат қила бошлади. Қувноқ, тетик, ҳазилкаш бу йигит жанговар ва сиёсий тайёргарлик аълочиси эди. У ҳаётни севарди. Қалбининг тўри эзгу ниятларга, орзу-режаларга лиммо-лим эди. Лекин ўқдори омборига яқин жойда ёнғин бошланганини кўрди-ю, Абдужалил Ҳусанов оташ қаърига тик бориб, йўлини тўсди. Омборни портлашдан, бутун бошли бир шаҳарни вайрон бўлишдан асраб қолди.

Бу воқеа эса Тошкентда зилзила рўй берган кезларда содир бўлган эди. Ўшанда полесьелик белорус йигити Иван Римм зилзила оқибатларини тугатишда ёрдам бергани етиб келди. У Тошкент қурилишларида ажойиб намуна кўрсатиб меҳнат қилди. Шунда баъзилар ундан:

— Нега бунчалик куйиб-пишасан? Шунчалик жон фидо қилишинг шартми? — деб сўрашди.

—Бизнинг Белоруссияда Топиболдиевка қишлоғини билмаган ёки эшитмаган киши йўқ, — жавоб берди Римм салмоқланиб. — Ўзбек жангчиси Мамадали Топиболдиев бизнинг бахтимиз, бизнинг озодлигимиз учун белорус ерини душмандан ҳимоя қилди. Жангларда қаҳрамонлик кўрсатди. Шундай бўлгач, нега энди мен бу ерда ўз кучимни аяйин? Ахир, биз ҳаммамиз — совет кишиларимизку? Юртимиз ҳам, уйимиз ҳам битта.

Газлида ер депсинганида посёлкада ниҳояти бир неча ўн минг аҳоли яшарди. Аммо бепоён мамлакатимизнинг Ғарби ва Шарқидан, Шимоли ва Жанубидан миллион-миллион қалблар Газлига интилди, миллион-миллион қўллар унга ёрдам беришга ошиқди. Нафақат бутун Советлар диёри, балки қардош социалистик мамлакатларнинг фарзандлари ҳам Бухорони, Газлини қайта тиклашга ошиқди. Болгар қурувчилари 40 минг квадрат метрдан зиёд турар-жой қуриб бердилар. Газ саноати техникуми, болалар боғчаси, техника уйи ва бошқа кўпгина биноларни қуришда фидокорона меҳнат қилдилар.

Шу тариқа шахс ва коллектив ўртасидаги, шахс ва жамият ўртасидаги умумийлик фазилати сарҳадлар ошиб, умумжаҳон мазмунини касб этмоқда. Эндиликда: «Бизники» — деганимизда Озодлик оролининг янги ҳаёт учун курашини ҳам, Анголанинг қад ростлашини, Вьетнам шоликорларининг ғалабасию, поляк кемасозларининг муваффақиятини ҳам кўзда тутамиз. Бизнинг курашимиз яхлит бир бутунликда ривожланмоқда.

Бу хатни Грециядан инженер А. Эшонов йўллаган. У хорижга пахта териш машиналари олиб борган эди. «Келтирилган 30 машина кўнгилдагидай, — деб ёзади А. Эшонов «Ташсельмаш» заводига йўллаган мактубида. — Греклар айниқса кенг қаторли эгатларга мўлжалланган машиналарга қизиқиб қарамоқдалар. Улар яқинда бир тажриба ўтказдилар. Учта Америка ва битта Совет машинасини далага қўйдилар. Америка машиналари доимо созлаб турилди, бизнинг машина бундай инжиқликдан холи эди. Кечга бориб ишга якун ясалди. Американинг учта машинаси терган жами пахта 7 тонна чиқди. Бизнинг бир машинамиз ҳам шунча «оқ олтин» терди». Оддийгина ана шу сўзларда республикамиз машинасозлари меҳнатига берилган юксак баҳо мужассам. Ана шундай пишиқ, мукаммал машиналарнинг ижодкорларидан бири — Маҳмуджон Мўйдинов. У заводда слесарлар бригадасини бошқаради. Бригада аъзолари: «Маҳмуджон бамисоли машъал, — дейишади.—У ҳаммамизнинг юрагимизга ўт ёқади». Бригадаси ҳақида гап очилса, Мўйдинов кулимсираб бундай дейди: «Ҳаммамиз бир оиланинг фарзандларимиз».

Биз ана шундай халқмиз. Шахсий ва умумий хислатлар қўшилиб, фазилатимизга айланган.Ана шу коммунистик фазилат — ҳаётимиз қонуни бўлиб қолган. Бу қонундан четлашиш биз учун бегона. Имкониятимиздан паст суръат билан ишлаш, маҳоратимиздан паст сифат билан меҳнат қилиш бизга ёт. Чунки ўзимиз учун, жамиятимиз учун яратмоқдамиз. Жамият қудрати — ҳар биримизнинг кучимиз. Ҳар биримизнинг фаровонлигимиз — жамият тўкинлиги. Биз учун бошқача хатти-ҳаракат, ўзгача ҳислат йўқ. Деҳқонбой Абдулфайзиев бу ҳақда жуда маъноли гап айтган. У Қўқонда яшайди. Ўзи моҳир бинокор. Комплекс бригада бошлиғи. Абдулфайзиевдан бир куни:

— Доим меҳнатингиз яхши баҳоланишига қандай эришяпсиз? — деб сўрашди.

Донгдор бинокор оддийгина қилиб, шундай жавоб берди:

— Биласизми, бошқача ишлай олмайман. Виждоним йўл қўймайди. Унга зид иш қилиш яхши эмас. Қолаверса, биз қурган бинолар ҳамманинг кўз ўнгида туради. Жамиятга, ўзимизга хизмат қилади.

Меники!
Бизники!

Бу тушунчалар бир бутун бўлганида, одамлар ана шу икки тушунча ўртасидаги фарқни мутлақо унутишганида коммунизм бошланади. Уни ўзимиз қурамиз. Ўзимиз учун. Бизнинг насл-насабимиз бир: биз — совет халқимиз. Юртимиз битта — Советлар диёри. Маслагимиз бир — марксизм-ленинизм. Йўлчи юлдузимиз ягона — улуғ Ленин. Мақсадимиз бир — коммунизм. Биз ана шундай якдил ва якқадам халқмиз. Улуғ, қудратли, бунёдкор халқмиз.

Жўра САЪДУЛЛАЕВ.

МУЗИКАШУНОСЛАР УЧРАШУВИ

САМАРҚАНД, 4 октябрь. (ЎзТАГ). «Яқин ва Ўрта Шарқ халқлари оғзаки анъанавий профессионал музикаси ва замонавийлик» халқаро музикашунослик симпозиумида илмий мунозара давом эттирилди. Тожикистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Р. Омоновнинг, ана шу республикадан келган санъатшунослик фанлари кандидати З. Тожикованинг, ўзбек тадқиқотчиларидан санъатшунослик фанлари доктори И. Ражабов билан санъатшунослик фанлари кандидати А. Матёқубовнинг ахборотлари ўзбек ва тожик халқлари музика маданиятини бойитган шашмақомга бағишланди. Чет эллик меҳмонлар — Варшава университети музикология институтининг директори Анна Чекановская билан ГДРдан келган санъатшунос Эльснер Юргеннинг Шарқ музика маданиятлари соҳасидаги ҳозирги тадқиқотлар ва улар ўртасидаги ўзаро алоқалар аҳамиятига оид нутқлари ҳам зўр қизиқиш билан тингланди.

Симпозиум қатнашчилари суперфосфат ва чинни заводларининг ишчилари билан, университет студентлари билан учрашдилар. «Самарқанд диёрининг саховати» деб аталган анъанавий кузги кўргазмани бориб кўрдилар.

(ЎзТАГ).

Самарқандда ўтаётган халқаро музикашунослик симпозиумининг қатнашчилари шаҳарнинг диққатга сазовор жойларини ҳам завқ-шавқ билан томоша қилмоқдалар. Суратда: симпозиум қатнашчилари Улуғбек расадхонасини кўздан кечиришаётган пайт.

В. Залько фотоси.

СЎЗ — ХАЛҚАРО МУЗИКАШУНОСЛИК СИМПОЗИУМИ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

ХАЛҚАРО МУЗИКА ФОРУМИ

Совет Иттифоқида Шарқ музика маданияти билан боғлиқ бўлган масалаларни муҳокама қилиш учун турли мамлакатларнинг музикашунос олимлари биринчи марта тўпланаётганлари йўқ. Бундан бир неча йил муқаддам Олмаота шаҳри Осиё мамлакатларининг халқаро музика минбарига айланган эди.

Энди эса меҳмондўст Самарқанд шаҳрига ташриф қилдик. Бу ерда Шарқ халқлари музика маданиятининг келгуси тақдири ҳақида ўзаро фикр олишувлар қизғин бошланиб кетди. Шарқ ва Ғарб маданияти орасига сунъий тўсиқ қўйиб, уларни бир-биридан ажратмаслик керак. Бунинг устига, биз социализм шароитида шарқ халқлари музикаси барқ уриб гуллаб-яшнаганлигининг жонли шоҳидларимиз. Бундай тараққиётнинг муҳим омилларидан бири Европа ва Шарқ анъаналарининг ўзаро ҳамкорлиги, алоқаси ва ўзаро таъсиридир.

Табиийки, худди ана шу ўзаро таъсир манбаида шарқ халқларининг замонавий симфоник санъати вужудга келди.

Бироқ, Шарқ ва Ғарб маданий анъаналарининг ўзаро ҳамкорлиги симпозиумнинг энг муҳим проблемаларидан бири, холос.

Яна бир марказий масала — ана шу анъаналарга муносабат масаласи, жаҳон санъати хазинасида тўпланган эстетик бойликларни авайлаб асраш ва улардан фойдаланиш масаласидир. Шу нарса яққол маълумки, оғзаки анъанавий профессионал музика Шарқ музика маданиятининг муғом, мақом, рага каби ажойиб ҳодисаларини юзага келтирди.

Шарқда чуқур томир отган бу специфик жанрларда моҳир музикант ижро жараёнида музикавий фикрни ниҳоятда нозик ва ўзига хос ривожлантира олади, шу асосда унинг профессионаллик даражаси яққол кўринади. Бундан ташқари, бу жанрларда Шарқ санъатининг ўзига хос хусусияти намоён бўлади — профессионал асар оғзаки анъаналар тусини олади, яшашда давом этади, музикачиларнинг бир авлоди иккинчи авлодига уни мерос қилиб қолдиради.

Ана шу маданият бойлигини қандай сақлаш мумкин? Уларни арзон-гаров эстраданинг ҳалокатли таъсиридан асраб қолишнинг қандай йўллари бор? Шарқнинг мўъжизали оҳанглари турли халқлар маданиятининг келгуси тараққиётига кўмаклашиши учун нималар қилиш керак? Халқларнинг музикавий меросида қандай умумий ва айрича томонлар бор? Турли музикавий анъаналарнинг ўзаро таъсири ва ўзаро бир-бирини бойитиш жараёни келажакда қандай йўналишларда содир бўлади? Замонавий музика назарияси ва практикаси учун ғоят муҳим бўлган ана шундай масалалар Самарқанд симпозиуми қатнашчиларининг олдида ҳам кўндаланг бўлиб турибди.

Самарқанд шаҳрида симпозиум билан бир вақтда Шарқнинг анъанавий музикаси фестивали ҳам бўлиб ўтяпти. Фестиваль концертлари Самарқанд меъморчилигининг кекса ва муҳташам ёдгорликларидан бири —Мадрасаи Шердор саҳнида бўляпти. Концертларда Совет Шарқи республикалари анъанавий музикасининг намояндалари, шунингдек, Ҳиндистон, Афғонистон, Марокко, Эрон, Бангладеш ва бошқа мамлакатларнинг санъат усталари иштирок этмоқдалар.

Булардан ташқари, Самарқанд опера театри биносида симфоник ва хор музикалари концерти ҳам бўлади. Бундай асарларни Ўзбекистон ССР Давлат симфоник оркестри ва Ўзбекистон телевиденияси ҳамда радиоси қошидаги хор ижро этади. Концерт программасидан Арманистон, Озарбайжон, Ўзбекистон, Қозоғистон композиторларининг классик миллий музика анъаналарини ривожлантириш манбаида туғилган асарлари ўрин олган.

Ўз-ўзидан равшанки, бундай музика концертлари Симпозиум олдида турган актуал масалаларни атрофлича ва холисона муҳокама қилишга кўмаклашади. Симпозиум СССР Миллий музика комитети ва ЮНЕСКОнинг Халқаро музика кенгаши томонидан ўтказилмоқда.

Самарқандда ўтаётган халқаро музикачилар форуми қатнашчиларининг состави ниҳоятда салмоқли. Уларнинг орасида Шарқ ва Ғарб мамлакатлари музика маданиятининг бир қанча йирик арбобларини учратиш мумкин. Пайтдан фойдаланиб, мен Самарқандга ташриф буюрганликлари учун совет музика маданияти аҳли номидан жаҳон музикасининг ана шу намояндаларига қизғин ташаккур изҳор этаман.

Бизнинг учрашувларимиз, шубҳасиз, янги-янги фикр ва мулоҳазаларни туғдиради, олдимизда турган янги вазифаларни аниқлаб олишимизга имкон беради. Комил ишонч билан шуни таъкидлайманки, биз келгусида ҳам кўп марталаб учрашамиз. Музикачиларнинг дўстлиги фақат музика маданияти тараққиётигагина хизмат қилиб қолмайди, балки, шу билан бирга, халқлар ўртасидаги дўстлик ва ўзаро ҳамжиҳатликни ҳам янада мустаҳкамлайди.

Андрей ЭШПАЙ,
СССР Композиторлар союзи секретари, СССР Давлат мукофоти лауреати.

КАПИТАЛ РЕМОНТСИЗ

Урганч пассажирлар ташиш бирлашмаси 3-таксомотор колоннасининг ишчилари Б. Козлов ва унинг шериги Э. Тибердиевлар бошқараётган «Газ-24» автомашинаси 900 минг километрдан зиёд йўлни капитал ремонтсиз босиб ўтди. Бу эса белгиланган нормадан қарийб 4 баравар кўпдир. Олтимиш сўмлик запас қисмлар иқтисод қилинди.

Транспортчи ветеранлар, коммунистик меҳнат зарбдорлари техникадан тежамли фойдаланмоқдалар. Автомобилларнинг юксак техникавий тайёргарлиги ҳайдовчиларга беш йилликнинг уч йили топшириғини муддатидан илгари бажаришга ёрдам берди.

(ЎзТАГ).

БУХОРО МЕҲМОНЛАРИ

БУХОРО, 3 октябрь. (ЎзТАГ). Тошкентда ўз ишини тамомлаган «Биоорганик химия ва молекуляр биология истиқболлари» халқаро симпозиумида қатнашган чет эллик олимлардан бир группаси бугун бу ерда бўлди. Меҳмонлар қадимий шаҳарнинг тарихий ёдгорликларини кўздан кечирдилар, янги қурилишлар бўлаётган жойларни бориб кўрдилар.

Япон олими, Осака университети ҳузуридаги оқсилни тадқиқ қилиш институтининг профессори К. Нарита ЎзТАГ мухбири билан суҳбатда бундай деди:

— Мен Бухоро ҳақида кўп нарсалар ўқидим. Тўлақонли ҳаёт билан яшаётган ва Қизилқум саҳроси марказида яшнаб турган боғни эслатувчи бу ажойиб, гўзал шаҳарни кўрганимдан ғоят хурсандман. Қадимий савдо йўлида жойлашган бу шаҳар менда катта таассурот қолдирди. Совет ҳокимияти шаҳарнинг ҳаёти ва қиёфасини тубдан ўзгартириб юборди. Совет ҳокимияти маданий меросни эҳтиёт қилиб сақлабгина қолмай, шу билан бирга бу меросни кўпайтириш учун барча шароитларни ҳам яратиб бермоқда.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«МУХБИР» — „КОРРЕСПОНДЕНТ"

Журналнинг сентябрь сони обуначиларга тарқатилмоқда. У Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Кичик ер» ва «Тикланиш» китоблари, Сибирь ва Узоқ Шарқ районлари бўйлаб қилган сафари вақтида айтилган кўрсатма ва маслаҳатлари асосида коммунистик қурилиш проблемалари юзасидан эшиттирилаётган радиолекторий тўғрисида»ги қарори билан очилади. Журналнинг дастлабки саҳифаларида «Меҳнат вахтасининг олдинги маррасида» сарлавҳали бош мақола, Н. Тимофееванинг «Бурчга хизмат қилишнинг юксак намунаси» сарлавҳали мақоласи эълон қилинган.

Ўзбекистон Журналистлар союзи правлениесининг IV пленуми тўғрисидаги ҳисобот материали журнал саҳифаларидан кенг ўрин олган. Ўзбекистон ССР Олий Советы Президиуми Советлар бўлимининг катта инструкторлари В. Абдуллаев, Ю. Ёқубжоновларнинг «Газеталар—Советларнинг иши тўғрисида» сарлавҳали мақоласида республика матбуоти СССР янги Конституциясини пропаганда қилиш соҳасида тўплаган тажриба умумлаштирилади. Журналда Андижон область партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири С. Шокаримовнинг «Қишлоқнинг янги ҳаёти—битмас-туганмас тема», Ворошилов район «Янги ҳаёт» газетасининг редактори М. Пардаевнинг «Меҳнат маданиятини юксалтириш йўлида» сингари мақоларини ўқийсиз. «БАМ — матонат трассаси», «Фотомухбир югургани-югурган» фотоподборкалари коммунизм бунёдкорларининг зарбдор меҳнати, маънавий ҳаёти тўғрисида ҳикоя қилади. Шунингдек, «Тажриба. Ташаббус», «Район матбуоти», «Актив — газета таянчи», «Завод матбуоти», «Бизнинг интервью» сингари рубрикалар остида хилма-хил материаллар, журналхонлар ижодидан намуналар берилган.

«КОСМОС-1033» ПАРВОЗДА

1978 йил 3 октябрь куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-1033» учирилди.

Йўлдош ичига Ернинг табиий ресурсларини СССР халқ хўжалигининг турли тармоқлари манфаатлари ва халқаро ҳамкорлик манфаатлари йўлида тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Аппаратлар нормал ишламоқда. Олинаётган маълумотлар давлат «Природа» илмий тадқиқот ва ишлаб чиқариш марказига қайта ишлаш ва фойдаланиш учун юборилмоқда.

(ТАСС).

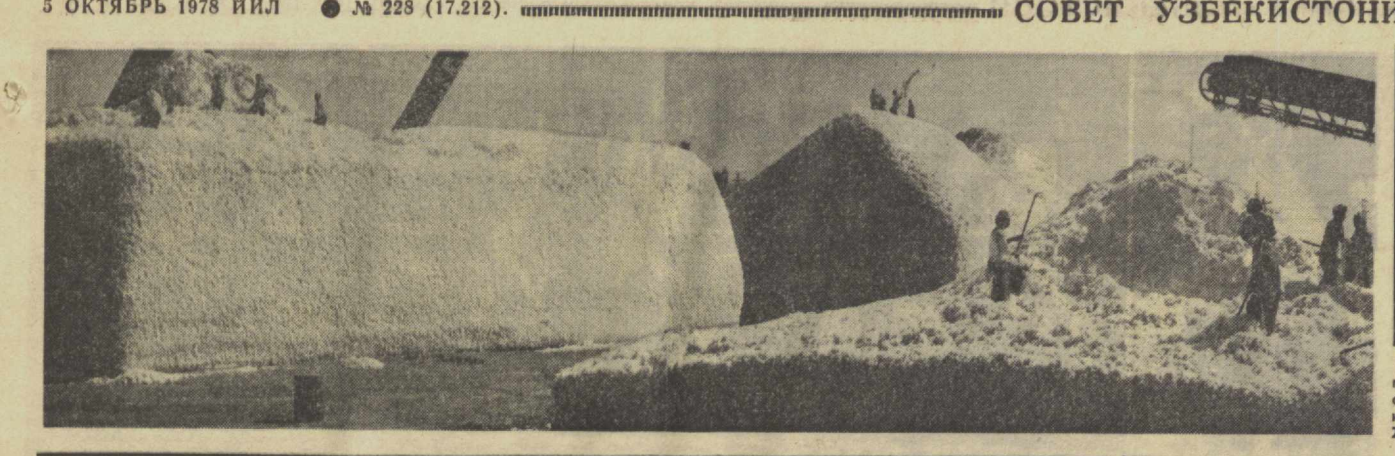

ПЛАН—ТЎРТ КУНДА

ЖОМБОЙ («Совет Ўзбекистони» махсус мухбиридан телефон орқали). Райондаги «Украина» совхозининг пахтакорлари ҳосил йиғим-теримини жиззахликлар ташаббуси ва ипатоволиклар методи асосида тез суръатлар билан олиб бормоқдалар. Пахта териш ва тайёрлаш суръатини кучайтириш учун бўлим ва бригадалар ўртасида социалистик мусобақа авж олдирилган. Коммунист Худойназаров бошлиқ бригада мусобақада пешқадамлик қилмоқда. Бу ерда етиштирилган ҳосил асосан машиналар билан териб олиняпти. Шу туфайли рекорд кўрсаткичга эришилди. Бир кунда йиллик планнинг 25 проценти миқдорида пахта терилди ва тайёрланди. Бу хўжалик планини тўрт иш кунида ошириб бажариш имконини берди. Янги ўзлаштирилган қўриқдаги 60 гектар майдоннинг ҳар гектаридан давлатга ҳозирнинг ўзидаёқ пландаги 19 центнер ўрнига 22,5 центнердан «оқ олтин» топширилди.

Бригада даласида ҳали ҳосил мўл. Коллектив КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Бокуда сўзлаган нутқидаги қоида ва хулосаларга амал қилиб, ўз имкониятларини чамалаб кўрди ва ҳар гектар ердан яна 18,5 центнердан пахта териб олиш ҳамда ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш ҳақида ваъда берди.

БУХОРО ОБЛАСТИ. Вобкент пахта пункти азаматлари мавсумни пухта ҳозирлик билан кутиб олишди. Улар бу йил 22 минг тонна пахта қабул қилиб олишади. Суратда: Вобкент пахта пунктида барпо этилаётган «оқ олтин» хирмонлари.

А. Тўраев фотоси.

ОЛТИН ВОДИЙЛАР ҚЎШИҒИ

Ёзувчилар пахта далаларида

ПАХТА — умумдавлат мулки, умумдавлат иши ва умумдавлат маҳсули. Шу сабаб деҳқон меҳнати шараф, деҳқон нуфузи баланд, деҳқон қўли олтин. Халқимизда «қўли гул» деган ибора ҳам бор. Ҳамма нарса қўлидан келади дегани, қўлидан келмайдиган иш йўқ, дегани албатта. Бу деҳқонга айтилган, ҳаммадан аввал пахтакор деҳқонга. Деҳқон йил—ўн икки ой оловга сут қўйгандай ерининг бошида бесаранжом, об-ҳавонинг, сувнинг табиатига қарайди, уларни минг куйга солади, пашша қўнгани қўймайди даласига. Мамлакатига зарур, муҳим бўлган «оқ олтин»ни мана шундай авайлаб ўстиради, мана шундай авайлаб йиғиб-теради. Бугун деҳқон ўз меҳнатининг ҳал қилувчи даврига етиб келди, теримга тушди. У бу даврга етиб келгунича озмунча қийналмади. Об-ҳаво тағин чап берди, дўлсели билан савалаб, апрелдан то майгача кўз очирмади: кўсак тугадиган вақтларда ҳам чигит экилиб юрди. Деҳқон ҳам бир экди, икки экди... Деҳқон ёғингарчиликда, сел ва дўл остида лой кечса, кечди-ю, даладан чиқмади. Деҳқон ҳар қандай оғир ва мушкул бўлса ҳам туриб берди, фақат ҳамла қилди, чекинмади. Хоразм, Бухоро, Қашқадарё, Самарқанд бўйлаб ўтган минтақа беҳаловатлигига, об-ҳаво қовоғига назар солган киши бу машаққатларнинг нақадар жанговар курашлар эвазига чекинганини ҳис қилса бўлади. Бугун терим машиналари гуруллаб турган бу далаларга тикилиб, у машаққатли кунлар силсиласининг тушдай ўтиб кетганига инонгинг келмайди. Шунинг учун ҳар сафар учрашган деҳқонингга ҳайрат билан қарайсан, буюк эҳтиром билан қарайсан, чуқур ҳурмат ва иззат билан саломлашасан киши.

Шовот канали Олтиной раислик қилаётган «Комсомол» колхозини ҳам кесиб ўтади, бу хўжалик экинларини ҳам суғоради. Ярми қумликдан иборат бўлган бу оғир колхоз қиз боланинг қўлида, ҳали бу яқин орада ҳеч ким эпломаган қумлоқ. Чкаловчилар бу ажойиб қўшнисини ардоқлаб «ён қўшнимиз — жон қўшнимиз» дейишади. Олтиной даласи, унинг ҳамкорлари ўша сел, тўфон, дўл баъзи ерларга ҳатто яхмалак ёққан кунлари чкаловчиларга қараб, уларни ҳам далада жангда кўриб, чекинишмасди. Мана, бугун ғўзаларини кўрсангиз балли дейсиз.

Меҳнати билан, халқига иззати ва муҳаббати билан суюмли бўлган ҳар киши қўшиққа тушса, тилга тушса чиройли. Биз ҳатто қўшни колхозларда юрганимизда ҳам Олтиной ҳақида алоҳида меҳр билан гапирардилар. Йил бўйи коржомасидан айри иш кўрмайдиган, колхознинг ҳамма юмушларини қилиб катта бўлган (Охунбобоев номли колхоз раиси) Раимбой Абдураҳимов даласи ҳам шундай. Қаттиқ табиий қийинчиликлардан зўрға қутулиб чиққан бўлса ҳам «45 центнер» дейди, бошқа гап йўқ! Қишлоғини, даласини кўриб кўнглинг яйрайди. Ойсултон Жонбекова, Раимбой Бобожонов сингари эллик центнерчи бригада бошлиқлари бош бўлган пахтакорлар меҳнатига, тадбирига, саҳоватига балли дегинг келади. Район партия комитетининг биринчи секретари Матназар Жуманазаров буларнинг меҳнатини, жасоратини ҳикоя қиларкан, бургутлар, дейди. Улар ҳақиқатан ҳам бургутлар.

Ҳамма қийинчиликлар орқада. Энди ниҳоятда омилкорлик билан тезкорлик керак. Ҳар кун планнинг 8-10 проценти миқдорида теришни тақозо қилади суръат. Кунни эмас, соатни эмас, дақиқани пайсалга солмоқ қозонилган ғалабани бой бермоқдан ўзга нарса эмас. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Хива райони коммунистларининг сардори Мадамин Маткаримов тўғри айтади: отингни қамчила, асти йўрғалатма, кейинда қоласан. Дарҳақиқат, у раҳбарлик қилаётган Хива райони тизгинини бўшатгани йўқ, бир баҳорда икки йиллик ёғин босган бўлса ҳам, бас келди, бўшашмади, мажбуриятига етиб ортадиган ҳосил етиштирди, эллик минг беш юз тонна пахта шиғаб тиралиб турибди, шолиси, боғдорчилик маҳсули ундан зўр.

* * *

ЭРТА БАҲОР ўтган йўлларимиздан ўтамиз. Ўйланган режалар амал олган, қилинаётган ҳайратомуз юмушлар оёқланган, қарор топган. Бухорода катта ишлар бошланган эди. Аму кириб келган эди шаҳарга, минглаб дарахт кўчатлари экилган. Ариқларда сув оқиши керак эди, фонтанлар осмонга қош қоқиб, умр бўйи бағрини кемириб ўтган шўрхак мангуликка юз тутиши лозим эди. Бугун ана шу мақсад қарор топмоқда Бухорода!

Бухоро янги келин ҳовлисидай озода, Ариқлар тўла Аму шарқираб оқиб ётибди. Яқин-яқинда ҳам сув тансиқлигидан тинкаси қуриган шаҳар кўчаларидан шакароб, кўклам экилган сон-саноқсиз дарахтлар кўм-кўк кўкариб, шаҳар ҳуснини очиб ётибди. Бу ҳам одамлар иродаси ва ғайратидан, орзуси ва хаёлидан, шаҳрини севганлар ва ардоқлаганлар идроки ва меҳнатидан!

Куз келди. Боғларда, далаларда куз, қирларда, адирларда куз. Пахта қуёш оловида қайнайди, раис ғўза тупларига эгилади, кўрак санайди энди. Бу нимани ҳикоя қилади? Бу ғалаба қўшиғини, шунча чекилган машаққатнинг кўркини! «Машаққатсиз ёрга етиб бўлмас» деганлари мана шу бўлади. Хаёли берган ваъдасига кетади, ўйида санайди, етаман, дейди ичида. Пахта ипак қурти сингари тез етилди, гуруллаб гуллади, шиғиллаб кўрак боғлади, бодроқдай очилиб берди. Деҳқоннинг хомчўти ғалаба маррасини кўрсатиб қўйди. Бор сувни, улоқиб юрган жилғаларгача тўплаб ҳавзалар қилиб олган Бухоро ҳосилини ҳам худди шундай увоқлардан йиғиб олди, имкониятнинг бирортасини ҳам бой бермади. Кечагина Аму кириб келган Ўртачўл массивидаги бригадалар терим мавсуми кирмаёқ йиллик пахта тайёрлаш давлат планини бажариб қўйди.

Булар ҳаммаси ўтган йилги кескин ҳаракат ва зафарларнинг давоми. Бултурги ҳосил областга юз миллиондан ортиқ даромад берди, водийда малакали мутахассислар кўпаймоқда. Улар ҳосил майдонларининг мелиоратив аҳволини яхшиламоқдалар, сув манбаларини қидириб топмоқдалар, янги ерлар очмоқдалар, янги боғ-роғлар яратиш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар.

* * *

ҚАРШИ ЧЎЛИДА республикамиз пахтасининг келажаги кашф этилмоқда. Уни илгари Ойдинқудуқ чўли дейишарди. Афсоналарда уни улуғ Ҳиндистон йўли ҳам дейишади. Сайёҳлар бу йўлларда ҳориб, адашиб кетар, сув истаб, қирқ газлаб ерга кирар, орзу-армонлари мана шу ерларда барбод бўларди. Бугун кўтарилаётган дамбалар, насос станциялари трубаларда 200 метрлар баландликка тирмашиб чиқаётган ва у баландликлардан чексиз чўлларга таралаётган, уларга ҳаёт бағишлаётган Аму мавжлари ота-боболаримизнинг ўтмиш эртаклари чинга айланаётганидан далолат. Уларни на дўл, на сел, на тўфон ҳайиқтиради. Замира Файзиева, Зулайҳо Қодирова, Йўлдош Юсупов сингари кишилар, машҳур Чўли Бегимқуловнинг абжир невараси А. Носирова бригадасидаги «Чўлни талқон қиламан» деб келишган Мели, Шоира, Сурайё сингари ёшлар меҳнатига таҳсин. Уларнинг ҳужумлари қаршисида мардлар шиори пайдо бўлади: «Қарши чўли — мардлар йўли!» Дарҳақиқат, Қаршини 22-28 ёшли йигит-қизлар қурмоқда. Қишлоқлар ҳам, йўллар ҳам, дарахтлар ҳам улар билан бирга ўсмоқда.

Чўли бува кайвони одам эди, дейишади эскилар, узоқни кўрар эди, одамларни меҳнатга, яратишга, орзу билан яшашга, қолаверса қаҳрамонликка бошлар эди. Ўзи ҳаммадан олдинда юрар, жангга ҳам биринчи бўлиб кирар, эргаштирарди. Қачон қарасанг, шаҳарнинг ҳам, қишлоқнинг ҳам чеккасида юрарди у, табиатни яхши кўрар, унинг сирларини яхши биларди, тўғриси у билан гаплаша оларди. Бугунги ана шу ёшлар ҳаракати, ғайрати, билимдонлиги Чўли бобога ўхшайди, дейишади, шунинг учун фарзандларини чўлга чиқ, дейди, унга йўллайди. Нишон районининг раҳбари Жўрақул Хушназаров Чўли бобо ҳақида гапирганида оғзидан бол томади. Ойдинқудуқ ҳикояси ҳам уники. Ҳойнаҳой, Чўли бободан эшитган буни ҳам. 50 совхоз қурилиши керак, дейди Хушназаров, шундан ярмиси қуриб бўлинди ҳисоб, кўряпсизми, Самарқандга қараб кетган катта йўл устида ҳар бири 3 минг, 5 минг тоннадан хашак ғарамлари тикланган. Булар чўлнинг хазинаси, чорваси, қишлови, бу йилгимас, келаси йилги, ҳатто келасининг келаси йилги чорвалари. Эллик-олтмиш километрлаб катта йўллар ёқалаб кетган полизларни томоша қилдингиз, қовун-тарвуз, маккажўхори ва бошқалар. Булар ҳам чўлнинг келажаги. Чўлнинг луқмочи ҳакими Ҳакимжон Усмонов «Пахтаобод»да «қўзивой» қовунидан тортиб, «қўйкалла»гача экиб, 150 гектар қақроқ чўлда ҳаммани ҳайрон қилаётганда, Мухтарама Исаева йилига 5200 килограмм сут соғиб, Зийнат Тошева қаҳрамон юлдузини кўксида ярақлатиб тақиб юрганида, далалар ошиб, бу шон-шуҳрат келажагига ҳайрон бўлмай иложинг йўқ!

Китоб районининг Навоий номли колхози тепалигида Улуғ Ватан уруши қаҳрамонлари шаънига ўрнатилган обида киши ҳиссини, хаёлини жунбишга солади. Тинч, осойишта ҳаёт кечираётган қишлоқ йигитларини, колхоз фидойиларини юрти, Ватани, замони ҳимоясига чиқишга, далаларини, жаннатмакон боғларини қолдириб, жангга отланишга мажбур қилган даҳшатли уруш, унда жон бериб, жон олган қаҳрамонларимиз кўз олдингга келади.

* * *

ШУНДА беихтиёр бу салкам қирқ йиллик қаҳрамонлик воқеаларига муқоиса бўлиб, бундан йигирма йил олдин содир бўлган иккинчи қаҳрамонлик онларини ифода этиб турган бугунги «Коммунизм» колхозидаги обида — пахтачиликлар томонидан яқинда ўрнатилган, катта тантана билан очилган «СХМ-48М» пахта терадиган машинасига ўрнатилган обида жонланади.

Пахта ҳосили ҳали қўл билан олинадиган пайт, механизация ҳали кўпларни шубҳага қўйган, машина пайдо бўлган далада ғала-ғовур, етказган юқори ҳосилни гўё пода босиб кетаётгандай ҳолатда экан, Самарқанд область Пахтачи районидаги «Коммунизм» колхози муносиб жасорат кўрсатди, пахтакор колхозлардан тамомила фарқ қилиб, механизацияга юз бурди, ҳамма ишини машинага топширди, комплекс механизацияга ўтди.

Албатта, биринчи машина, биринчи тажриба, биринчи дала, биринчи механизатор, биринчи жасорат... осон эмас эди. Тўғри, ҳали машина пухта эмасди. Аммо колхознинг ўша вақтдаги ёш, аммо узоқни кўра билган раиси Шамси Назаров ҳам, биринчи механик-ҳайдовчи Ҳаким Қурбонов ҳам, район раҳбарлари ҳам орқага қайтишмади. Қурбоновнинг машинаси ўша йили 35 тонна пахта терди. 1960 йилга келиб эллик машина далага чиқди. Ўша йилиёқ ҳосилнинг 83 процентини машина терди. Шундан кейин бу рақам пастга тушмади. Ҳамиша шундай тадрижий takомилда бўлиши ва бошлаган ишининг ҳақиқатан ҳам катта келажаги борлигини исбот этиш учун раис қаттиқ киришди, ўша йилиёқ механизацияни ўрганиш умумтаълим мактаби очди, ёш механизаторлар билан бирга ўзи ҳам ўқиди. Бу эса, тенгдошларини, миришкорларни, ҳатто бу катта замон кашфига ишонқирамаганларни ўйлатиб қўйди.

Ҳозир колхозда ҳар бир эркак, ҳар бир аёл, ёш-яланг, ўғил-қиз механик-ҳайдовчи деса бўлади. Бунинг устига, раис колхоз мактаблари фанига механизация «фани»ни ҳам ўқишни шарт қилиб қўйди ва мактабни битириб чиқувчилар тўғридан-тўғри рулга ўтириб, далага чиқаверадиган бўлди. Механизация колхознинг ҳамма ишида дастёр, у ер ҳайдайди, экади, суғоради, чеканка қилади, ўғитлайди, теради. Ўтган йили пахтасининг 87 процентини машинада териб олди, бу йил эса 90 процентга етказмоқчи. Йигирма йилдирки, ҳашарчи чақирмайди. Даласини ҳам машина бемалол юрадиган қилиб тартибга солиб олган.

Колхоз марказига ўрнатилган обида —биринчи трактор, биринчи пахта териш машинаси СХМ-48М наинки механизацияга обида, у ана шу биринчиликларга ҳам қўйилган обидадир! Биз бу обида қаршисида турарканмиз, биринчи механик-ҳайдовчилар номларини ўқидик: Ҳаким Қурбонов, Йўлдош Сафаров, Сафар Йўлдошев, Очил Саддинов, Шомурод Жўраев, Рўзи Бўронов.

* * *

БИЗ ЎТГАН ЙЎЛЛАРДА яқин юз йиллар мобайнида ҳаёт кўрмаган ерларда ҳаёт қулф урган экан, салкам икки ойда қақроқ чўлда, бир замонлар оламни ларзага солган Фарғона канали анъанасини давом эттириб Ўртачўл канали қазилган экан. Шаҳрисабз водийсининг боғлари, токзорлари, олмазор-ўрикзорлари, қовун полиз, тарвуз полизлари уни ўраб ётган кўҳна қақроқ тоғларнинг ёнбағирларига саховат таралаётган экан, уларни мадҳ этмай, қўшиқ қилмай иложинг йўқ! Меҳнат қаҳрамонлари, командирлари бугун билимдон, миришкоргина эмас, балки ҳақиқий ва талантли мутахассислардир. Ўрта толали пахтанинг табиати билан ингичка толали пахта табиати водийларда кескин фарқ қилганлигини ҳисобга олган ҳолда ажиб тилсимлар очмоқдалар, уларнинг ҳосилдорликка таъсир қилмаслиги йўлларини қидириб топмоқдалар, ҳосилдорликнинг ялпи ҳажми камаймагани ҳолда, уларнинг навлари ҳам меъёрида сақланиб келаётир. Булар ҳаммаси ана шу билимдон, янги пахта усталарининг тадбирлари ва муваффақиятларидир. Ҳозир ҳали айтганимиз биринчи терим машинасининг мукаммаллашган комбайн усулидагилари ишламоқда ва катта ютуқларни қўлга киритмоқда. Биз Хоразм далаларида ана шу тараққиётнинг намуналарини кўрдик. Пахта ишини ривожлантиришдаги тажрибалар шуни кўрсатмоқдаки, у айни вақтда катта илмий проблемалардан бири ва муҳими бўлиб қолмоқда.

Об-ҳаво Хоразмни ҳам машъал водий деб аямади. Шовот ариғидан баҳраманд Чкалов номли колхоз ерларида ғўза айни ўсмаранг бўлиб турганида офат ёғиб берди, дўл урди, энди амал олиб келаётган минглаб гектар ер ниҳоллари пайҳон бўлди.

Чкаловчилар бу қийинчиликларга қарамай, мўл пахта ҳосили етказиш учун катта социалистик мажбурият олдилар, улар олган бу янги мажбурият ва тадбирларни область партия комитети маъқуллади ва бошқаларни бу тадбирни қувватлашга чақирди. Бу ташаббус кўп ўтмай бутун область пахтакорларининг тадбирига айланиб кетди.

Дала машқи, одамлар табиати Хоразмда ҳам, Бухорода ҳам, Қашқадарёда ҳам, Самарқандда ҳам ғоят баланд, юқори ҳосил етказганидан боши кўкда!

УЙҒУН, ТУРОБ ТЎЛА, ЗОҲИДЖОН ОБИДОВ.

ПЛАНЕТАМИЗДА

СОВЕТ ИТТИФОҚИ ДЎСТЛАРИ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Англия—Совет дўстлиги жамиятининг конференцияси Лондонда ўз ишини тугаллади. Конференцияда Буюк Британия шу жамоат ташкилотининг 30 бўлимидан делегатлар қатнашди. Конференция иштирокчилари Англия ҳукуматига мурожаат қилиб, Совет Иттифоқининг қуролсизланиш соҳасида БМТ муҳокамасига тақдим этган ташаббусларини қўллаб-қувватлашга даъват этдилар. Бу реалистик таклифлар, деб уқтирилади қабул қилинган резолюцияда, СССР ҳукумати, бутун совет халқи тинчликка интилаётганлигидан яққол далолат беради. Резолюцияда яна шу нарса таъкидланадики, Марказий Европада қуролли кучларни ва қурол-яроғларни ўзаро қисқартириш тўғрисида Венада олиб борилаётган музокараларда Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар қилган конструктив таклифларга Англия ва Ғарбдаги бошқа мамлакатларнинг ижобий фикр билдириши қуролсизланиш ва Европада кескинликни юмшатиш ишига қўшилган реал ҳисса бўлур эди.

Делегатлар махсус резолюцияда янги ваҳшиёна оммавий қирғин қуроли—нейтрон бомбага қарши Буюк Британияда норозилик кампаниясини янада кенг авж олдириш ғоят зарур эканлигини таъкидладилар. Улар Англия ҳукуматини Буюк Британия территориясида нейтрон бомбанинг жойлаштирилишидан воз кечганлигини билдиришга даъват этдилар.

Делегатлар оммавий ахборот органлари ўтказаётган Советларга қарши кампанияни якдиллик билан қораладилар. Шу муносабат билан қабул қилинган резолюцияда Советларга қарши пропагандани фош этиш, Совет Иттифоқи тўғрисидаги ҳақиқатни инглизлар ўртасида тарқатиш борасида Англия—Совет дўстлиги жамиятининг фаолиятини кучайтириш вазифаси қўйилади.

Буюк Британия коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг таниқли арбоби Э. Ротштейн яна Англия—Совет дўстлиги жамиятининг президенти қилиб, Англия парламентининг аъзоси, тинчлик ва қуролсизланиш учун актив курашчи У. Вильсон шу жамиятнинг раиси қилиб сайландилар. (ТАСС).

МОЗАМБИК «ОҚ ОЛТИН»И

МАПУТУ, 3 октябрь. (ТАСС мухбири). Мозамбикнинг мамлакат шимолидаги Ньяса, Кабу-Делгаду, Нампула, Замбезия вилоятлари ўзининг пахтаси билан машҳурдир. Бу ерда Замбези, Рувума, Лурио дарёлари қондириб суғорадиган ерларда Африканинг жазирама қуёши остида шу қимматли экиннинг юқори сифатли узун толали навлари етиштирилади.

Мозамбик халқи 1975 йилда мустақилликни курашиб қўлга киритганидан кейин илгари катта-катта пахта далаларига эгалик қилган кўпчилик помешчиклар чет элга қочиб кетишди. Пахтазорлар бирмунча вақтгача қаровсиз қолди, бироқ эндиликда Мозамбик ҳукумати қишлоқ хўжалигининг шу муҳим тармоғи бўлмиш пахтачиликка биринчи даражали аҳамият бермоқда. Ерларни мелиорациялаш ишлари ўтказилмоқда, экин майдонлари кенгайтирилмоқда, қўл меҳнати тобора механизациялаштирилмоқда. Зараркунандаларга қарши кескин кураш олиб борилмоқда.

Мозамбик пахтакорлари 1980 йилга бориб 1973-1974 йиллардаги ишлаб чиқариш даражасига етиб, ундан ўзиб кетишни ўз олдиларига мақсад қилиб қўймоқдалар. Улар муваффақиятга яқинлашиб қолдилар: бу йил 40 минг тоннадан кўпроқ пахта териб олдилар.

Мамлакатда етиштирилаётган пахта базасида Мозамбикнинг тўқимачилик саноати ҳам муваффақиятли ривожланмоқда. Мапуту, Бейра ҳамда бошқа шаҳарлардаги фабрикалар ва кичик корхоналар аъло сифатли тайёр буюмлар ва газламалар ишлаб чиқармоқда, булар республиканинг ҳамма томонларида ғоят манзур бўлмоқда.

Яқин йиллар ичида Мозамбик Халқ Республикаси пахта ва ундан тайёрланган буюмларни чет элга экспорт қила бошлашни планлаштирмоқда. «Оқ олтин»имизнинг истиқболи порлоқ», — дейишмоқда мозамбикликлар.

М. КНЯЗЬКОВ.

ВСР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ БАЁНОТИ

ХАНОЙ. (ТАСС). ВСР ташқи ишлар министрлигининг бу ерда эълон қилинган баёнотида қуйидагилар айтилади: Пномпень раҳбарлари Хитой маъмурларининг мададига таяниб, Вьетнамга душманчиликдан иборат сиёсатни ўтказмоқдалар, чегарада урушни кенгайтирмоқдалар, Вьетнамнинг суверенитети ва территориал бутунлигини бузмоқдалар. Вьетнам халқига қарши кўпдан-кўп жиноят қилмоқдалар, музокаралар олиб боришдан бош тортмоқдалар, иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларни нормаллаштириш соҳасида Вьетнамнинг оқилона ва конструктив таклифларини рад этмоқдалар.

Вьетнамнинг позицияси мутлақо равшан, деб таъкидланади баёнотда. Вьетнам халқи ва ВСР ҳукумати Вьетнам билан Кампучия ўртасидаги муносабатларга тааллуқли барча масалаларни ҳамиша тинч йўл билан ҳал этишга интилиб келдилар. Вьетнамнинг таклифлари — амалий, оқилона ва конструктив таклифлардир. Пномпеннинг ҳукмрон доиралари Вьетнамга қарши уруш ҳаракатларини давом эттираверса, Пекиннинг экспансиячилик, гегемончилик ва буюк давлатчилик муддаоларига хизмат қилаверса, у ҳолда бу доиралар оғир мағлубиятга учрайдилар.

ҲАМКОРЛИК МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

ОРЛАНДО (Флорида штати), 3 октябрь. (ТАСС махсус мухбирлари). Халқаро савдо палатасининг бу ерда очилган 26-конгресси жаҳон иқтисодий ҳамкорлигини ва халқаро савдо-сотиқни ривожлантириш проблемаларига бағишланган. Савдо-саноат доиралари намояндаларининг бу нуфузли анжумани салкам юз мамлакатнинг савдо палаталарини бирлаштиради. Конгрессда СССР савдо-саноат палатаси президиумининг раиси Б. А. Борисов бошчилигидаги Совет делегацияси, шунингдек бошқа социалистик мамлакатларнинг делегациялари иштирок этмоқда.

Халқаро савдо палатасининг президенти Я. Макгрегор конгрессни оча туриб айтдики, савдо-сотиқ халқаро ҳамкорликни кенгайтириш ва кескинликни юмшатиш жараёнини мустаҳкамлашнинг муҳим воситасидир.

БМТ бош секретари К. Вальдхайм конгресс қатнашчиларига мурожаатида шуни қайд этдики, ўзаро манфаатли савдо-иқтисодий алоқаларнинг ривожлантирилиши барча мамлакатларнинг энг муҳим манфаатларига мос бўлиб тушади, халқаро кескинликни юмшатиш ва халқлар ўртасида ишончни мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Халқаро савдо палатасининг социалистик мамлакатлар савдо палаталари билан алоқа қилувчи комитетининг конгресс делегатлари ўртасида тарқатилган докладида Шарқ билан Ғарб давлатлари ўртасида тенг ҳуқуқлилик, ўзаро манфаатдорлик, энг кўп қулайлик яратиш принципи асосида амалий ҳамкорликни ривожлантириш тобора муҳим аҳамият касб этаётганлиги таъкидланади.

Германия савдо-саноат бирлашмасининг президенти О. В. Фон Амеронген (ГФР) тайёрлаган «Шарқ билан Ғарб ўртасидаги савдо-сотиқнинг истиқболлари» мавзуидаги докладда ҳам халқаро иқтисодий ва савдо-сотиқ муносабатларининг аҳамияти ўсиб бораётганлиги уқтириб ўтилади.

Шарқ билан Ғарб ўртасидаги амалий алоқалар, дейилади шу ҳужжатда, барқарор характер касб этди ва тобора актив ривожланиб бормоқда, тинчлик ва умуман халқаро ҳамкорлик манфаатларига мос бўлиб тушмоқда.

Халқаро савдо палатасининг конгресси 6 октябргача давом этади.

В. ЖЕРЕБИЛОВ, В. МАТЯШ.

СУРИЯНИНГ ПОЗИЦИЯСИ

ДАМАШҚ, 3 октябрь. (ТАСС). Сурия АҚШнинг Ливан проблемасини муҳокама қилиш учун халқаро конференция ўтказиш тўғрисидаги таклифини рад этди. Бу ерда эълон қилинган расмий баёнотда бундай дейилади: Америка маъмурияти ўтган икки ҳафта мобайнида Ливандаги аҳволни муҳокама қилиш учун халқаро конференция чақириш хусусида баъзи мамлакатлар билан, шу жумладан Сурия билан бир қанча учрашув ўтказди ва гўё Сурия шундай конференцияни чақириш ғоясига рози бўлди, деб айтилган ва АҚШ давлат департаментидан чиққан хабарлар сўнгги вақтларда пайдо бўлиб қолди. Бундай даъволардан ажабланасан киши, чунки Сурия бу ғояни муҳокама қилмаган ва шундай конференция чақирилишига ҳеч қачон рози бўлмайди. Сурия фақат Ливан партиялари билан группировкалари иштирок этадиган ҳаракат планинигина қўллаб-қувватлайди ҳамда Ливандаги аҳволни ана шу партиялар ва группировкаларни иштирок эттирмай муҳокама қилишнинг ҳар қандай бошқа формасини рад этади.

Ливандаги можаро қатнашчиларининг ўзлари чақирадиган конференциягина наф келтириши мумкин. Бошқа ҳар қандай конференция бефойдадир, чунки ўзгача конференция бошқа халқларнинг ишларига аралашишдан ва уларга ҳомийлик қилишга уринишдан иборат бўлиб қолади.

САВОДСИЗЛИК ТУГАТИЛМОҚДА

КАРОЧИ, 4 октябрь. (ТАСС). Покистон ҳукумати мамлакатнинг катта ёшдаги аҳолиси ўртасида саводсизликни бутунлай тугатишга катта эътибор бермоқда. Бу муҳим социал проблемани ҳал этишда саводсизликни тугатиш марказларига асосий роль ажратилмоқда. Мамлакатда ишлаб турган марказлар ҳозир неча юз минглаб кишиларни қамраб олган. Чунончи, кейинги йилларда Панжоб вилоятида салкам 400 минг киши, Синд вилоятида эса 200 мингдан кўпроқ киши ёзиш ва ўқишни ўрганиб олди.

Маҳаллий матбуот саводсизликни тугатиш проблемасини ҳал этишда эришилган муваффақиятларни қайд этиш билан бирга бу соҳада янада таъсирчан чора-тадбирлар кўриш зарурлигини таъкидлайди. Ҳозирги вақтда Покистондаги саводсизлар 50 миллион кишидан ортади. Бу эса мамлакатни иқтисодий ривожлантиришга ғоят салбий таъсир қилмоқда. Ҳукумат шу беш йиллик (1978-83 йиллар) охиригача катта ёшдаги 8,5 миллион кишини ўқиш ва ёзишга ўргатиш, 1990 йил охирига бориб эса умумий саккиз йиллик таълимни жорий этиш вазифасини қўйди. Мамлакатнинг маориф системасидаги аҳволни анализ қилиш билан шуғулланувчи комиссия ишлаб чиққан тавсиялар ана шу программаларни амалга оширишда муҳим аҳамиятга эга бўлади.

Империализм кирдикорларига қарши

БЕРЛИН, 3 октябрь. (ТАСС). ГБСП Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси Э. Хонеккер ва бу ерга визит билан келган Араб Социалистик Уйғониш партиясининг Бош секретари, Сурия Араб Республикасининг Президенти Ҳ. Асад ўртасидаги музокаралар ГДР пойтахтида давом эттирилди.

Бирдамлик ва қаршилик ҳаракати миллий фронтининг олий даражадаги учинчи кенгаши Яқин Шарқ проблемасини ҳал этиш йўлида бундан буён олиб бориладиган кураш учун катта аҳамиятга эгадир, деди Ҳ. Асад. У араб дунёсидаги тараққийпарвар кучларнинг империализм фитнасига қарши курашдаги бирлиги муҳим эканлигини таъкидлади. Кенгаш Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан, барча тараққийпарвар кучлар билан яқиндан баҳамжиҳат ҳаракат қилиш зарурлигини таъкидлади. СССР ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар—араб халқларининг самимий ва ишончли иттифоқчиларидир, деб таъкидлади Ҳ. Асад.

У империализм билан сионизмнинг хатарли кирдикорларини кескин қоралади. Империализм ва сионизм Яқин Шарқдаги жуда қалтис вазиятни янада кескинлаштириш йўлидан бормоқдалар. Уларнинг бу кирдикорлари араб халқларининг ҳаётий манфаатларигагина қарши қаратилган бўлмай, шу билан бирга айни вақтда тинчлик ва халқаро хавфсизликни ҳам таҳлика остида қолдирмоқда.

Э. Хонеккер шуни таъкидладики, ГДР тинчлик, хавфсизлик ва кескинликнинг юмшатилишини таъминлашдан иборат конструктив йўлни давом эттиравериди. НАТО блоки қуролланиш пойгасини кучайтираётган бир пайтда кескинликни юмшатишни ҳарбий соҳага ёйиш ва қуролсизланиш ҳозирги халқаро сиёсатнинг ғоят муҳим масалалари бўлиб қолмоқда, деди у.

Э. Хонеккер Яқин Шарқдаги аҳволга тўхталиб айтдики, империализмнинг араб мамлакатларига қарши кирдикорлари хушёрликни кучайтиришни тақозо этади. Шу боисдан бу региондаги можарони тубдан ва ҳар жиҳатдан бартараф этиш биринчи даражали вазифадир. Бу вазифа барча бевосита манфаатдор томонларнинг, шу жумладан Фаластин Озодлик Ташкилотининг биргаликда куч-ғайрат сарфлаши асосидагина ҳал этилиши мумкин. Ўтмишдаги сепарат тил бириктиришлар проблеманинг чинакам ҳал этилишини издан чиқарган, можарони адолатли тарзда ва узоқ муддатни кўзлаб бартараф этишга эришишни қийинлаштирган ва пайсалга солган эди. Кемп-Дэвиддаги учрашув натижалари аҳволни чигаллаштирди холос, деб таъкидлади Э. Хонеккер.

ШОЛИ ТОПШИРИШ БОШЛАНДИ

ТЕРМИЗ («Совет Ўзбекистони» мухбири). Гагарин районидаги «Искра» шоличилик совхози коллективи бу йил шоли ўримини анча барвақт бошлаган эди. Шу туфайли 2 минг гектар ернинг кўп қисмидаги ҳосил ўриб-янчиб олинди. Ҳозиргача янчиб олинган шоли 2500 тоннадан ошиб кетди. Ҳар куни 150—200 тонна шоли янчиб олиняпти. Совхоз шоликорлари ҳозиргача тайёрлов пунктларига 1500 тонна аъло сифатли шоли етказиб бердилар.

А. ХАЛИЛОВ.

Тўйлар: истак, таклиф, мулоҳазалар

КЎРГАНЛАР ҲАВАС ҚИЛСИН

Яқинда «2-Чарх Камолон» маҳалласида бир тўй бўлиб ўтди. Сирасини айтганда рисоладагидай тўй бўлди: замонавий, ихчам, аммо кишига завқ бағишлайдиган тўй. Куёв ва келин ҳам узукка кўз қўйгандек бири-бирига муносиб, ўқимишли ёшлардан эди. Қуда-андалар маслаҳатни бир ерга қўйиб, тўйни ортиқча чиқим ва харажатларсиз ўтказишга қарор қилишибди. Маҳаллада тузилган тўй комиссияси тўй бошида турибди. Куёвнавкарлару, елиб-югуриб хизмат қилиб юрган ёшлар, меҳмонларни хуштавозелик билан илиқ кутиб олаётган эшикоғалар билан жўрабошилар тўйнинг аввалдан белгиланган режа асосида шоду ҳуррамлик билан, илтифотли, ўйин-кулгили ва самимий меҳмондўстлик руҳида ўтишини кузатиб боришди. Бу тўй эскича расм-русмлардан бутунлай холи бўлди, ортиқча шовқин-суронларга йўл қўйилмади. Узоғи билан икки-уч соат давом этган бўлса ҳам меҳмонлар «киройи тўй бўлса шундай бўлса», деб ҳавас қилиб қайтишди.

Ҳозир бутун маҳалла аҳли ана шу тўйдан андоза олиб расамади билан тўй қиладиган бўлди. Бугина эмас, маҳалланинг тўй ва бошқа маросимларни ана шу хилда замонавий қилиб ўтказиш масаласи муҳокама қилинган йиғилиши ҳам бўлиб ўтди. Унда район партия комитети вакиллари, олимлар, маданият ва санъат ходимлари ҳам иштирок этдилар. Кўп киши сўзга чиқиб, тўйларни қандай ўтказиш ҳақида ўзининг таклиф ва мулоҳазаларини билдирди. Шуниси характерлики, бутун маҳалла аҳли дабдабали, шовқин-сурон билан ўтадиган тўйларни ва шу ишга йўл қўяётган баъзи кишиларни қаттиқ танқид қилдилар. Ҳамма бир овоздан зарарли расм-русмлардан, жумладан қудалар ўртасидаги олиқ-солиқлардан, қарз деб тўёна беришлардан, пул сарфлаб саёқ созанда ва хонандаларни таклиф қилишдан ва уларга пул қистиришдан, тугун кўтариб келиш, чопон кийдириш, хуллас кўпчиликнинг нафратига учраган барча диққинафас одатлардан воз кечди.

Йиғилиш топшириғи билан маҳалла комитети бу қарорни мурожаат тариқасида бутун маҳаллага, шу жумладан қўшни маҳаллаларга ҳам тарқатиб чиқди. Унда тўй ва бошқа маросимларни ўтказиш юзасидан бир қанча таклиф ва мулоҳазалар билдирилган, фойдали тадбирлар ўз ифодасини топган эди. Жумладан, тўй ва никоҳ маросимларини одатдагидек уч-тўрт кунлаб эмас, бир кунда ўтказиш, куёв билан келиннинг ЗАГС кунида бўладиган зиёфатдан воз кечиб, бунинг ўрнига икки ёшнинг тарихий жойларни зиёрат қилишини уюштириш, фотиҳа тўйи, олиқ-солиқ маросимларига ҳам чек қўйиб, бўлажак тўй маслаҳатини маҳалланинг тажрибали икки-уч активи иштирокида ўтказиш, тўй эгаларига моддий зарар етказадиган ва қарз-ҳавола қилишга сабаб бўладиган ортиқча чиқимларни, исрофгарчиликларни тугатиш, тўй маросимларида балоғатга етмаган ёшларни қатнаштирмаслик, шовқин-суронларга, ичкиликбозликка барҳам бериш каби таклифлар кўпгина қўшни маҳалла меҳнаткашлари ўртасида ҳам яхши кутиб олинди.

Район партия комитети «2-Чарх Камолон» маҳалласида бошланган бу ташаббусни тўла қўллаб-қувватлади. Бу масала райкомнинг бюро мажлиси ва район партия активи йиғилишида атрофлича муҳокама қилиниб район территориясидаги мавжуд 45 та маҳалла ва 22 та уй-жой бошқармаларида оммалаштирилди. Район партия комитети ўзининг барча ташвиқот ва тарғибот воситаларидан тўй маросимларини социалистик турмуш тарзимизга хос тарзда ўтказиш борасида кенг фойдаланмоқда. 2150 нафар лектор, 152 сиёсий докладчи, шунингдек, фан ва маданият ходимлари район меҳнаткашлари ҳузурига сафарбар қилиниб, кенг тушунтириш ишларини олиб бормоқдалар. Ҳар шанба ва якшанба кунларида райком ходимлари иштирокида тўй ва бошқа маросимларни замонавий қилиб ўтказишга бағишлаб лекция ва суҳбатлар, олимлар, ёзувчилар, маданият ва санъат ходимлари билан учрашувлар бўлиб ўтмоқда. Булар ўзининг яхши самарасини беряпти. Шотурсун Ғуломов номли, «Қизил Шарқ», «Пахтакор», «Оқ тепа», Ёзқули Худойбердиев номли маҳаллаларда тўйлар, базм кечалари ичкиликсиз, микрофонсиз, маҳалла активлари ва тўй комиссиялари томонидан тузилган режаларга қатъий амал қилган холда ўтадиган бўлиб қолди. Кони зарар эскилик сарқитлари, беҳуда исрофгарчиликлар бутунлай барҳам топиб бормоқда. Бундай тўйлар бир томондан қуда-андаларнинг иқтисодий аҳволи қатъий ҳисобга олиб ўтказилаётган бўлса, қолаверса улар ёшларни жамоат мулкига тежамкорлик билан муносабатда бўлиш, халқнинг урф-одатлари ва анъаналарига юксак садоқат ва коллективчилик руҳида тарбиялаш ишида муҳим аҳамият касб этмоқда.

Тўғри, баъзан коммунистик ахлоқ-одобимизга, юксак ахлоқий принципларимизга тўғри келмайдиган, фаровон ҳаётимизнинг моҳияти ва халқимиз руҳига мос тушмайдиган айрим нуқсонларга ҳам йўл қўйиляпти. «Пул кетса кетсин. обрў кетмасин» қабилида иш тутиб, ўзининг кимлигини кўрсатиб қўйиш учун дабдабали тўй ўтказаётган, ичкиликни кўпайтириб, тўйни мастбозлик ва уруш-жанжалга айлантираётган, бундай ишлари билан ёшлар тарбиясига путур етказаётган кишилар ҳам орамизда йўқ эмас. Тўй ва маросимлар маҳалла коллективи, тўй комиссиялари эътиборидан четда қолаётган жойларда кўпроқ ана шундай воқеалар содир бўляпти. Маҳалла-кўй, коллектив фикрини назар-писанд қилмаётган бундай кишилар айби билан баъзан зарарли урф-одатлар ва диний сарқитлар янги анъаналаримизга аралашиб кетмоқдаки, бу олиб бораётган барча ташкилий-тарбиявий ишларимизга фақат зарар келтиряпти, холос.

Район партия ташкилоти ўзининг бутун диққат-эътиборини ана шундай маҳаллаларда оммавий-сиёсий ва тушунтириш ишларини кучайтиришга қаратмоқда. Биз аҳоли яшайдиган жойларда социалистик ахлоқ нормасига мос жуда кўп халқ анъаналари ва урф-одатларини омилкорлик билан жорий этибгина қолмай, бу ишларни бажаришга оддий кишиларни ҳам кенг кўламда жалб этмоқдамиз.

Тўй ва маросимларнинг тарбиявий ролини ошириш уларнинг рисоладагидай ихчам, меҳмонларга ҳам, мезбонларга ҳам завқ бағишлайдиган, илтифотли қилиб ўтказилишига эришиш учун ҳали кўп иш қилишимиз лозим. Чунки, булар кенг халқ оммаси билан биргаликда олиб бориладиган иш бўлиб, В. И. Ленин таъбири билан айтганда кишн онгини қайта тарбиялаш иқтисодий ривожланишга нисбатан анча мураккаб ва кўп меҳнат талаб қиладиган жараёндир. Таъбир жоиз бўлса, кишилар онгидаги зарарли иллатларни йўқотишни ердан бегона ўтни илдизи билан суғуриб ташлашга қиёс қилиш мумкин. Ерда қолган бегона ўт илдизидан бошқа алаф кўкариб чиққанидек, кишилар онгида сақланиб қоладиган эски зарарли одатлар ҳам, агар вақтида олди олинмаса, қайта илдиз отиб умуммanфаатига жиддий зарар етказиши мумкин. Шу сабабли кишилар ўртасида олиб борилаётган ташкилий-тарбиявий ишларни бирор дақиқа бўлса ҳам асло сусайтираётганимиз йўқ. Аксинча, коллективнинг тарбиявий ролидан омилкорлик билан фойдаланиб, район меҳнат аҳли турмушининг ҳамма соҳаларига таъсир ўтказмоқдамиз.

Район партия комитети, маҳаллий Советлар, маҳалла комитетлари ва уй-жой бошқармалари тўй ва маросимларга изчил раҳбарлик қилиб борар эканлар, улардан вужудга келаётган ҳар бир янги оилани мустаҳкамлаш, меҳнат аҳлининг турмуш маданиятини ошириш, кишиларни ўзаро ҳурмат ва дўстлик, халқ мулкига тежамкорлик билан муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаш, ичкиликбозлик ва исрофгарчиликнинг ҳар қандай кўринишларига қарши кураш олиб боришда ҳам кенг фойдаланмоқдалар.

Тўй ва маросимларни ўтказиш юзасидан районимизда амалга оширилаётган тадбирлар ана шундай.

Тўй кўпчилик билан ўтади, у кўпчиликники, коллективникидир. Шу сабабли ҳамма жойда унинг жамоат тартиб-қоидаларига риоя қилган ҳолда ўтишига эришмоғимиз лозим. Токи тўйларимиз муҳим тарбиявий аҳамият касб этсин, келган киши «тўй бўлса, шундай бўлсин» деб ҳавас қиладиган бўлсин.

Т. СОДИКОВ.
Тошкент шаҳар, Чилонзор район партия комитетининг биринчи секретари.

ЯНГИ ҒАЗАЛЛАР

ГЎЗАЛ ФАРҒОНА

Оҳ, гўзал Фарғонанинг
ҳусни бугун қандоқ эмиш,
Ҳар тараф осмон эмиш,
осмонга етган тоғ эмиш.
Тоғ эмиш, чексиз чаман
феруза боғлар қўйнида,
Боғ эмиш, боғларда ёнган
лолақизғалдоқ эмиш...
Парпирар эрмиш уфқлар
товланиб ҳам турланиб,
Термулиб боқсанг, уфқда
турна арғимчоқ эмиш.
Мавжланиб сувлар оқармиш,
тип-тиниқ эрмиш само,
Қип-қизил қирларга зийнат
ям-яшил япроқ эмиш.
Чайқалармиш, чайқалармиш
қўшчинорлар чирмашиб,
Бўз теракларнинг шамоли
бол эмиш, қаймоқ эмиш.
Бол билан қаймоқ
демангким,
боғ кезармиш бир санам,
Кўзлари тундек қоронғу,
юзлари яшноқ эмиш.
Кундузи кезганда унга
тиллақош эрмиш қуёш,
Кечалар кезганда унга
ой кумуш балдоқ эмиш.
Неча бир диллар уни деб
ўртаниб, жондин йироқ,
Неча бир жонлар уни деб
кул эмиш, тупроқ эмиш...
Бир кўриб, жоно, Жамолинг
чекди андоқ бир наво,
Ҳолини кўрганлар айтсин,
ҳолати қандоқ эмиш...

ҲАДДИН ЖАФО

Бизга, жоно, биз тарафдин
ўтганинг — ҳаддин жафо,
Утганингку майли, боқмай
кетганинг — ҳаддин
жафо.
Сен кетарсан, мен қоларман
йўлларингда термулиб,
Кўзни ғайрон, дилни ғайрон
этганинг — ҳаддин жафо.
Дарди ҳижронинг, санам,
кўнглимда ҳижрон
тошидир,
Тош олиб, бошимга боз
ирғитганинг — ҳаддин
жафо.
Менку ҳар дам бошинг узра
силкинарман барг каби,
Сочларингни сен яна
силкитганинг — ҳаддин
жафо.
Битди бор сабру қарорим,
эй муҳаббат, қўй мени,
Қўй мени, бошимга бундоқ
битганинг — ҳаддин
жафо.
Эй Жамол, севдинг санамни,
бир замон андиша қил,
Севмаган ёрдин мурувват
кутганинг — ҳаддин
жафо...

Жамол КАМОЛ.

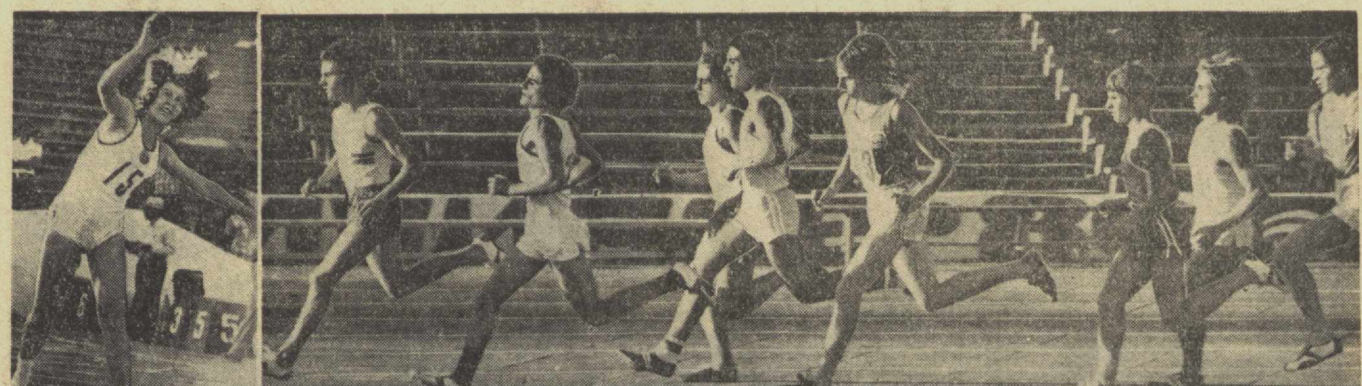

Ахборот

ҚАШҚАДАРЁ

ЯНГИ МАРШРУТ

«Шаҳрисабз—Ульянов» маршрути бўйича автобус қатнови йўлга қўйилди. У область районлари ва шаҳарлари ўртасида очилган 118-маршрутдир. Автобуслар Чироқчи район маркази орқали қатнамоқда.

ЧЎЛҚУВАРЛАР МАМНУН

Қарши чўлидаги 18, 21, 31-совхозларнинг ишчиларига яна бир қулайлик яратилди. Бу хўжаликларда ҳар бири 50 ўринли 3 та чойхона қуриб битказилди. Биноларнинг ички ва ташқи томонлари миллий нақшлар билан безатилган.

Шунингдек 21-совхоз марказида ҳам 12 сотувчи ишлайдиган янги магазин, 10-совхозда эса сутли таомлар ошхонаси очилди.

ҚАБУЛ ПУНКТЛАРИ

Қўриқ Нишон ва Усмон Юсупов районларидаги 3-, 25-совхозларда ҳамда Қамаши районидаги «Марксизм» колхозида ҳар бири 25—30 минг тонна пахтага мўлжалланган 3 та йирик қабул пункти қурилиб, фойдаланишга топширилди. Янги пунктларни «Целинстрой» ҳамда «Совхозстрой» трестларининг 6-ва 33-механизациялашган кўчма колонналари бунёдкорлари барпо этишди.

БИНОКОРЛАР ТУҲФАСИ

Шу кунларда Қарши аэропорти жадал реконструкция қилинмоқда. Бу ерда қисқа муддат ичида аэропортнинг учиш-қўниш майдони 330 метрга узайтирилди. Шундан сўнг Қарши аэропортига «ТУ-154» ҳаво лайнерлари қўна бошлайди. «ТУ-154» самолёти эса «Қарши — Москва» маршрути бўйлаб учадиган бўлади.

Аэропортни реконструкция қилишда Қарши шаҳридаги 6-йўл қурилиши бошқармаси йўлсозлари, Ғузордаги 17-, Шаҳрисабздаги 35-, Китобдаги 76-, Косондаги 92-, Қаршидаги 140-автобазаларнинг шофёрлари фаол иштирок этишмоқда. Бу иш СССР Конституциясининг бир йиллиги кунигача тугалланади.

Ш. ҚУРБОНОВ.

ФУТБОЛ

ИККИ ПЕШҚАДАМ

Учинчи эшелон — иккинчи лиганинг бешинчи зонасига кирувчи командалар ўртасида навбатдаги тур ўйинлари ўтказилди. Кўпдан бери пешқадамлик қилиб турган Термизнинг «Автомобилист» командаси «Янгиер» футболчиларини қабул қилиб (0:1), имкониятни бой берди. Биринчи ўринга даъвогар Фрунзенинг «Олга» коллективи эса «Орбита» билан ўйинда (2:0) ғалабага эришиб, очколар ҳисобида термизликларга тенглашиб олди. Бу коллективлар 54 тадан очко тўпладилар. Қолган учрашувларда қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди: «Старт» — «Актюбинец» — 0:1. «Нефтяник» — «Химик» — 1:2. «Зарафшон» — «Строитель» — 2:2. «Пахтачи» — «Сигнал» — 3:1, «Металлург» (Ч) — «Металлург» (М) — 2:0. «Амударё» — «Текстильщик» — 1:0, «Хоразм» — «Шаҳрихончи» — 0:1. «Хива» — «Хўжанд» — 3:1, «Каршистрой» — «Бўстон» — 0:0.

Олимпиада чорлайди

МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ БУТУНИТТИФОҚ СПАРТАКИАДАСИ ЯКУНЛАРИГА ДОИР

Пахтакор ўлка пойтахтида қарийб бир ой давом этган чаққонлик, кучлилик, гўзаллик байрами — мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ Спартакиадаси поёнига етди. Мутахассислар Тошкентда ўтказилган мусобақаларни «Кичик олимпиада» деб баҳолашди. Бу бежиз эмас. Боиси, ҳал қилувчи баҳсларга йўлланма олиш учун Спартакиаданинг турли босқичларида мамлакатимизнинг ўттиз миллиондан зиёд ўғил-қизи ўз маҳоратини синаб кўрди. Фақат кучлиларнинг кучлиларигина финалга йўлланма олдилар. Тинчлик, дўстлик, қардошлик шаҳри Тошкент саккиз мингга яқин Спартакиада иштирокчисини бағрига олиб, янада ёшарди.

Ниҳоят орзиқиб кутилган дамлар ҳам келди. Мухлисларнинг қайси команда чемпион бўлади-ю, ким кўксига кўпроқ медаллар тақиб, ўз коллективи мавқеига муносиб ҳисса қўша олади, хусусидаги тахминлари ҳам ойдинлашди. Спартакиада иштирокчилари учун мўлжалланган 740 та медаль ўз эгаларини топди. Командаларнинг ўринлари аниқланди. Жамғарилган очколар эса сарҳисоб қилинди. Сеэ куёш ўлка пойтахтида ўтказилган Спартакиада баҳсларида россиялик навқирон спортчиларга бахт кулиб боқди. Улар жами 161 та медални қўлга киритиб, норасмий ҳисобда пешқадамлик қилдилар. Спортнинг кўпгина турлари бўйича юксак натижаларга эришган украиналик ёшлар эса медалларини 152 тага етказиб, ғолиблик супасининг иккинчи поғонасини банд этишга муваффақ бўлишди. Ўзбекистон спортчиларини эса учинчи совриндор ўрин билан муборакбод этамиз.

Ф. ШТИКАЛО — СССР маориф министри ўринбосари, мактаб ўқувчилари Бутуниттифоқ Спартакиадасига тайёргарлик ва ўтказиш бўйича ташкилот комитети раиси.

— Ўқувчилар ўртасида Спартакиада мусобақалари биринчи марта ўтказилаётгани йўқ. Мамлакатимизнинг бир қанча шаҳарлари Спартакиаданинг финал қисмини ўтказиб беришдек хайрли юмушни ўтаб беришган. Лекин, мен куз бўлишига қарамай, ҳамон яшил либосини тарк этмаётган кўркам Тошкентда ўқувчилар Спартакиадаси мусобақаларини ўтказишга ҳар томонлама пухта ҳозирлик кўрилганини алоҳида таъкидлашни истар эдим. Тўрт ҳафта мобайнида республика пойтахтининг йирик спорт базалари Спартакиада иштирокчилари билан банд бўлди. Биз спортнинг исталган тури бўйича ўтказилган мусобақани кузатганимизда ёшларга барча қулайликлар яратилгани, ташкилий жиҳатдан ҳозирлик борлигининг шоҳиди бўлдик. Мусобақаларнинг уюшқоқлик билан ўтишига республика партия ва ҳукумати алоҳида эътибор қилди. Республика комсомоли оталиқ ёрдами уюштиришни ўрнига қўйди. Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг хизматлари беқиёсдир. Министрлик ўз коллегиясида вақти-вақти билан муваффақият қозонган спортчилар, тренер ва ўқитувчиларнинг меҳнатларини тақдирлаб турди. Бир группа тренер ва спортчиларга «Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси» нишони ҳамда фахрий ёрлиқлар берилиши мусобақа иштирокчилари руҳини кўтарди, ғалаба сари даъват этди. Тошкентга ташриф буюрганларнинг бўш вақтлари ҳам мароқли ва мазмунли ўтди.

Республикамиз терма командаси бу сафар 650 кишилик коллектив билан чемпионлик учун курашда иштирок этди. Спартакиаданинг олтин медалларини қўлга киритиш осон бўлмади. Сабаби — мусобақада 13 халқаро классли спорт мастери, 599 нафар спорт мастери иштирок этдики, тажриба ва маҳоратлари ҳар хил бўлган ёшларнинг марра сари интилишда астойдил ҳаракат қилишларига тўғри келди. Зеро, майдон эгалари — ўзбекистонлик ёшлар бўш келишмади. Улар «ўз уйларида» эркин ҳаракат қилишга интилдилар. Вакилларимиз спортнинг 19 тури бўйича медалларни 49 тага етказишга эришдилар. Шундан 12 таси олтин медалдир.

Вакилларимиз ҳисобидаги биринчи олтин медални сувга сакраш бўйича маҳорат кўрсатган тошкентлик Евгений Сироткин қўлга киритди. Сузувчиларимиз эришган ютуқлар ҳам чакки бўлмади. Львов шаҳрида ўтказилган Спартакиадада еттинчи ўринни эгаллаган сузувчилар бу сафар бир поғона илдамлаб, бир кумуш, тўртта бронза медалини олишга эришдилар. Спартакиада мусобақалари кезлари ўлкамиз ёш чарм қўлқоп усталарининг ғалабаси муҳлисларни беҳад мамнун этди. Спорт мастери Ф. Османовнинг шогирдлари тўртта олтин, бир кумуш, учта бронза медали тўплаб, биринчиликни қўлга киритишди. Боксчилардан чирчиқлик С. Данилов, тошкентлик В. Ларюшин ҳамда ангренлик И. Паршевларнинг маҳоратларини мутахассислар юқори баҳолашди.

К. ЖАРОВ — Мусобақа бош судьяси.

— Спартакиада баҳслари бир маромда ўтди ва муваффақиятли якунланди. Мусобақанинг узлуксиз давом этиши республика Спартакиада бош штабида йўлга қўйилган хизматларнинг намунали бўлганидан далолатдир. Биз барча мусобақаларда иқтидорли ёшларнинг маҳоратларини мароқ билан кузатиш имкониятига эга бўлдик. Мутахассисларнинг кучлиларни саралаб, умидли ёшларни кўз остига олишлари учун барча имкониятлар яратиб берилди. Бир сўз билан айтганда, Спартакиада мусобақалари ташкилий ва тадбирий жиҳатдан аъло даражада ўтди дейиш мумкин. Ҳар бир терма команда вакиллари орасида келажакда йирик баҳсларда куч синашишга қодир спортчилар борлиги кўринди. Биз О. Комисарова (РСФСР), туркман Н. Курбонмуродов, украин А. Доля, эстон С. Оя, қозоқ Ғ. Тлеуленов, арман С. Эмирзян, ленинградлик В. Жигарь, қирғиз Л. Панасенко, москвалик М. Месова, озарбайжон Г. Каспаров, тожик П. Алатарцев, грузин Г. Картиев, молдаван С. Кривошанова, латиш Р. Тороновс, литвалик Д. Зайрайте ва ўзбек Р. Қудратовларни бемалол совет спорти шарафини муносиб ҳимоя қила оладиган ёшлар дея оламиз.

Ўзбекистонлик ёшлар спортнинг бадиий гимнастика, футбол, ватерпол, классик кураш, спорт гимнастикаси турлари бўйича юқори натижаларга эришиб, ўз командаларининг учинчи совриндор ўрнини эгаллашига катта улуш қўшдилар. Бадиий гимнастикачиларимиз Спартакиада чемпионлари — РСФСР гимнастикачилари устози А. Лавдрованинг таъбири билан айтганда, маҳоратлари анчайин ошганлигини қайд қилиш керак. Чунончи, Ольга Тимофеева ва Лола Зоироваларнинг нафосатли ҳаракатлари мутахассисларда яхши таассурот қолдирди. Вакилларимиз илгариги Спартакиадада эгаллаган тўққизинчи ўриндан бир йўла етти поғона кўтарилдилар. Курашчиларнинг беллашувлари ҳам қизиқарли ўтди. Улар иккита олтин, тўртта кумуш ва иккита бронза медалини қўлга киритдилар. Эркин ва классик кураш бўйича самарқандлик Зоир Ғуломов билан бухоролик Рустам Қудратовлар Спартакиада чемпиони номига сазовор бўлдилар. Эркин кураш бўйича ўн биринчи ўриндан бешинчига, классик курашчилар эса тўққизинчи ўриндан фахрли учинчи ўринга кўтарилдилар. Лекин дзю-дочиларимиз мухлисларни ранжитишди.

Акробатика бўйича тўрт поғона, шахматчилар беш поғона, мерганлар саккиз, гандболчи, велопойгачи, енгил атлетикачилар бир поғона илдамлашди. «Пахтакор» марказий стадионида куч синашган енгил атлетикачилар тўртта олтин медаль тўпладилар. Лекин, улардан бундан зиёд натижа кутган эдик. Шунингдек, волейболчиларимиз ҳам бу сафар сусткашлик қилишди. Улар учинчи ўриндан еттинчи ўринга тушиб қолдилар. Мусобақада волейболчи, баскетболчи, мерган ва гандболчи қизлар Спартакиадага яхши тайёргарлик кўришмаганлиги маълум бўлди.

Ўқувчиларнинг Бутуниттифоқ Спартакиадаси Москвада бўлажак «Олимпиада — 80»га тайёргарликнинг муҳим босқичи, резервлар кўриги бўлиб қолди. Бугунги Спартакиада чемпионлари яна икки йилдан кейин Москвада жаҳон спортчилари йирик анжуманида совет спорт шарафини далил ҳимоя қилишлари мумкин. Шу боисдан Тошкентда чемпион бўлганларни Олимпиада чорламоқда дейиш жоиздир.

Ҳ. НОСИРОВ.
«Совет Ўзбекистони» спорт шарҳловчиси.

СУРАТЛАРДА: енгил атлетикачилар баҳсидан лавҳалар.

В. Таран фотолари.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

Реклама ва эълонлар

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 5/Х да **Спартак** (билетлар сотилган), 6/Х да **Корсар**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/Х да **Саҳро тор**, 6/Х да **Қалби олов**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 5/Х да **Тошболта ошиқ**, 6/Х да **Тошкентнинг нозанин маликаси**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/Х да **Ўқилмаган саҳифа**, 6/Х да **Кўзингни каттароқ оч**.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «ЭКЗОТИК ҲАЙВОНЛАР» АТТРАКЦИОНИНИНГ ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА
7—9 ОКТЯБРЬ
СОАТ 19.30 да

КУЛГИ КЕЧАСИ

ҚАТНАШАДИЛАР:
СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти ва Ўзбекистон ССР Давлат мукофотининг лауреати

РАЗЗОҚ ҲАМРОЕВ

Ўзбекистон ССР халқ артистлари:
СОИБ ХЎЖАЕВ, ТУРСУНХОН ЖАЪФАРОВА, АБДУРАУФ БОЛТАЕВ, ОМИНАХОН ФАЕЗОВА, МАХМУДЖОН ҒАФУРОВ, ФАРОҒАТ РАҲМАТОВА, ЭЪТИБОР ЖАЛИЛОВА.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар:
НАИМА ПЎЛАТОВА, СУРЪАТ ПЎЛАТОВ, АДИБА МИРЗАЕВА.

Солистлар: ҲУСАН ШАРИПОВ, РАЙҲОН ТЎРАЕВА, ДИЛОРОМ САФАРОВА, ШУҲРАТ РАСУЛОВ, ШУҲРАТ РЎЗИОХУНОВ, ТОЖИДДИН АБДУВОҲИДОВ, ЮЛДУЗ ИСМАТОВА ва бошқалар.

Билетлар сотилмоқда.

ЮКЛАР САМОЛЕТДА ТАШИЛАДИ
ЎЗБЕКИСТОН ГРАЖДАН АВИАЦИЯСИ БОШҚАРМАСИ ПОЧТА-ЮК ТАШИШ ХИЗМАТИ ТАШКИЛОТЛАР ВА КОРХОНАЛАР БИЛАН САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ЮКЛАРИНИ ТАШИШ УЧУН
ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ ВА ШАРТНОМАЛАР ТУЗАДИ.

Бир галлик заявка ва шартномалар асосида юклар ТОШКЕНТДАН МОСКВА, ҚОЗОН, СОЧИ, КРАСНОДАР, СВЕРДЛОВСК, ЧЕЛЯБИНСК, УФА, ПЕРМЬ, КРАСНОЯРСК, ОМСК, ТБИЛИСИ, РОСТОВ, ЛЕНИНГРАД, КИЕВ, КУЙБИШЕВ, ЛЬВОВ, МИНСК, ДОНЕЦК, ДНЕПРОПЕТРОВСК, МИНЕРАЛЬНИЕ ВОДИ, СИМФЕРОПОЛЬ, ХАБАРОВСК, АШХОБОД, БОКУ, ОДЕССА ШАҲАРЛАРИГА ТАШИЛАДИ.

Йирик ҳажмли, тез бузиладиган ва фавқулодда муҳим халқ хўжалиги юкларини жўнатиш учун буюртмачилар билан келишилган ҳолда махсус буюртма рейслар ташкил этилади.

Юклар белгиланган жойига уч сутка давомида, махсус буюртма рейслар билан жўнатилган юклар эса буюртмачи билан келишилган муддатда етказиб берилади. Заявкалар Тошкент аэропортида ёки 53-30-42, 99-89-64, 99-84-67 телефонлари орқали қабул қилинади, юкларни аэропорт транспорти самолётга олиб бориб беради.

Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент Политехника институти ректорати, партия комитети, жамоат ташкилотлари ва инженер-физика факультети коллективи «Саноат электроникаси» кафедрасининг мудири, профессор Б. У. Умаровга отаси

Умаркори ТОШМУҲАМЕДОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдирадилар.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

БУГУН
МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Горячилар, қаердасиз?». 10.25 — Концерт. 10.45 — «Ишга тушириш». Бадиий фильм. 2-серия. 11.50 — «Ердаги инсон». 15.00 — Ҳужжатли фильмлар. 15.55 — Мактаб ўқувчилари Бутуниттифоқ XV спартакиадаси 16.40 — «Электроизолит» ишлаб чиқариш бирлашмаси». 17.00 — «Рус тили». 17.40 — «Орлёнок». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Миллионлар ленинча университети». 19.15 — Фильм-концерт. 19.45 — КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари — ҳаётга! 20.00 — Ҳужжатли фильм. 20.25 — «Ишга тушириш». Бадиий фильм, 3-серия. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Ҳужжатли экран». 23.25 — Концерт. 23.45 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Ўқувчилар учун музикали кўрсатув. 12.30 — «Жамиятшунослик». 13.00 — «Ҳасан аравакаш». Бадиий фильм. 18.00 — «Ёшлик». 18.35 — Ҳужжатли фильм. 18.45 — «Давлат — бу биз». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Илҳом». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.20 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Пахтазор — мардлар майдони». 22.15 — «Пахтакор» марказий стадионида мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XV спартакиадасига бағишланган спорт байрами (ёзиб олинган).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Учрашувлар». Бадиий фильм. 3-серия. 20.05 — Концерт. 20.30 — «Ўқитувчи экрани». 21.00 — Янгиликлар. 21.20 — Ҳужжатли фильмлар.

Радио

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Навоий ғазаллари билан айтиладиган қўшиқлар. 9.30 — Концерт. 10.30 — «Сахий ер». 11.15 — «Бунёдкорлар». 11.30 — Музикашуносларнинг халқаро симпозиуми кундалиги. 12.00 — «Учинчи йил — зарбдор йил». 13.00 — «Гўшт етиштиришни кўпайтириш имкониятлари». 13.30 — «Мақомлар ҳақида ҳикоялар». 14.00 — «Беш йиллик марралари». 15.00 — Олис масофаларда ва мураккаб шароитларда хизмат қилаётган гидрометеостанциялар ходимлари учун эшиттириш. 16.10 — Музикали эшиттириш. 18.30 — «Саломатлик — туман бойлик». 18.40 — «Ёшлик». 19.40 — Социализм мамлакатларида. 19.50 — «Най наволари». 20.25 — Татар қўшиқлари. 21.00 — Пахта терими илғорлари учун концерт. 21.30 — СССР Конституцияси йиллигига. 22.28 — Концерт. 23.20 — Лирик қўшиқлар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, ГСП. Тошкент, Ленин проспекти, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР редактор — 33-65-45 32-53-04 редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83 32-55-04. масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05 секретариат — 33-72-83, 32-53-06 БЎЛИМЛАР партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиш — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15 32-53-70 адабиёт ва санъат — 33-20-36 32-54-35 32-55-16 совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21 32-54-24 ахборот ва спорт — 33-14-24 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27. хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22. коммунистик тарбия — 32-54-29 стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-28, 32-52-28; эълонлар бўлими — 33-81-42 ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — ККАССР — 2-42-62. Тошкент — 32-53-20. Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-09-70. Сурхондарё — 55-35; Хоразм — 51-24; Бухоро — 3-31-42. Қашқадарё — 38-42 Фарғона — 4-20-84 Наманган — 8-79-92 Андижон — 4-48-85 Жиззах — 31-66 Нашриёт диспетчери — 32-76-94 Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02763. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д. — 228.